

THE LITHUANIAN WEEKLY
"KOVA"
Published every Friday by the
LITHUANIAN SOCIALIST FED-
ERATION OF AMERICA
[Incorporated April 23, 1908.]
"KOVA"
1815 E. Moyamensing Avenue
PHILADELPHIA, PA.

KOVA

LIETUVIŠKAS SAVAITRAŠTIS
"KOVA"
Išleina kas Pėtnyėia. Leidžia
LIETUVIŲ SOCIALISTŲ SA-
JUNGA AMERIKOJE
Inkorporuota Balandžio 23 d. 1908.
"KOVA"
1815 E. Moyamensing Avenue
PHILADELPHIA, PA.

Nr. 48.

Philadelphia, Pa., 2 d. Gruodžio (December), 1910 m.

Metas VI.

ENTERED AS SECOND CLASS MATTER MAY 17, 1905, AT THE POST OFFICE AT PHILADELPHIA, PA

TURINYS. ĮVAIRŪS STRAIPSNIAI.

J.B.S.	Socijalizmo būtinumas visur pasirodo.....	577
"	Privatiškos nuosavybės viešpatavimas.....	578
Purvis	Pasiaiškinimas ir paaiškinimas.....	579
Puskunigis	Kaskart nauji nesusipratimai.....	580
	Mirtis L.Tolstojaus.....	581
Smelstorius	Atviras laiškas į sąjungiečius.....	582
N.Smatstys	Apie Prūsų Socijaldemokratų.....	583
J.Grinius	Prie A.Bernoto sensacijų.....	583
	BELETRISTIKA ir POEZIJA.	
Birmantaitė	Šis-tas iš Italų gyvenimo.....	584
J.B.S.	Liuosas samdininkas.....	585
	LAIŠKAI Į REDAKCIJA	585
	KORESPONDENCIJOS	586
	SAJUNGOS REIKALAI	586

THE LITHUANIAN WEEKLY "KOVA" PUBLISHED EVERY FRIDAY BY THE Lithuanian Socialist Federation of America

J. B. SMELSTORIUS, Editor	J. GRINIUS, Business Manager
SUBSCRIPTION RATES in all parts of the World	
One year \$2.00	Vieniems metams \$2.00
Six months 1.00	Šešioms mėnesiams 1.00
Three months50	Trims mėnesiams50
ADVERTISEMENT RATES ON APPLICATION.	
APGARSINIMU KAINOS ANT UŽKLAUSIMO.	

"KOVOS" Spaustuvė spaudinam visokius spaudos darbus Spaudinam netik plakatus, tikietus ir programus baliams, bei teatrui, netik visokius biznieriškus apgarsinimus, draugystėm ir klubam konstitucijas, bet ir visokias dideles knygas. Užsaky-mus išpildom visuomet į laiką greit, gražiai, už labai prieinamą prekę. Turintieji kokį-nors spaudos darbą, kreipkitės į «Kovos» spaustuvę kiekvienam laike ypatiška ar per laiškus sekančiu ant-rašu:

"KOVA"
1815 E. Moyamensing Ave. Philadelphia, Pa.
Telefonas, Keystone, Main 2958.

PARANKIAUSIAS DARBO ŽMONEMS LAIKRAŠTIS "RANKPELNIS"

Leldžiamas L.S.S. Didžiojoje Britanijoje. Eina kas savaitė. "RANKPELNIS" stovėdamas ant darbininkų reikalų sargybos, rupinasi suteikti žinias apie darbininkų judėjimą įvairiose kraštuose. "RANKPELNYJE" tilpsta apart žinių ir mokslėkl straipsniai, apysakos, statistikos ir t. t. In šitą skyrių rašo įžymesniejie Europos lietuvii rašėjai. "RANKPELNIŲ" kaina: metams \$1,50 pusei mo-tų 75c, trims mėn. 40c. Pinigus ir laiškus reikia siųsti šiuo adresu:

"Rankpelnis" Lily Bank, Bellshill SCOTLAND

Reikalaujamas numerio pažifurėti įdėkite stampą už 2c.

TIK ANT TRUMPO LAIKO PROGA. Gauti vieną dolerį knygomis!

Kiekvienas, kuris tik per mane užsirašys sau, arba kitą naują skaitytoją laikraščiu prikal-bina, prisiunčiant \$2.00 ant mano vardo, apturės vieną iš čion paminėtų laikraščių: t. y. "KOVA", "LIETUVA", "VIENYBĖ LIET." ar "LAISVAJA MINTI" per istisus metus; taip-pat gaus dovanai garsiąją knygą "BALTRAMIEJAUS NAKTĮ", verstą iš pranečų kalbos, kurios kainu 75c. Ir dar "GRAMATIKA" (MOKYTOJA) iš kurios išmoksi anglišką KALBĄ taip labai reikalingą Amerikoje. Laikraščių prenumerata metams vietik 2 dol. kasuoja, jei išrašyt iš rėdystės, bet kuris per mane užsirašys, tai gaus ir laikraštį ir labai naudingas kny-gas. Kaip tik pristis 2 dol. už naują skaitytoją, tuojaus višką apturės. Metas skaitosi nuo die-šios užsirašymo. Duodu dovanas, kad laikraščių skaitytojai dangintųsi ir lietuviai, kaip ir sve-Imtaučiai turėtų gramatiką, išmokyti anglišką kalbą.

JOHN NAUJOKAS, 120 Grand St., Brooklyn, N.Y.
THE JUNGLE „Raštą“ dar galima gauti, prisiunčiant VIENĄ DOLERĮ.

Atida LSS. kuopų sekretoriams. Į sekantį num. «Kovos», tilps kuopų sekretorių antrašai. To-lėl visi nauji kuopų sekretoriai teiksītės prisiusti savo adresus. Taipgi ir seni, kurių klaidingi adresai talpinasi «Kovoje», teiksītės kuogreičiause pataisyti.
«Kovos» Administracija.

HASSAN

Korkiniais špicais
CIGARETAI

Pamąstyk apie juos! Dešimts Korkiniais Špicais ci-garetų, iš gerai prinokusių sveikų tabako lapų už 5 centus! Didelę svarbą ir atydą dėk ant tų cigaretų. Jų gerumą liūdija daugmetinis išgyvenimas, patyrimas išdirbime ir tikrumas tavoro. Parsiduoda kiekvienoj krautuvėj.

5¢

The American Tobacco Co.

111 Fifth Ave., New York City

nių laivų.
a į visas ša-
ir pigiai.
y.
tik Valstijų.
hia, Pa.

RAI
RAI
YRAI

vyras kurie budamė
nerviški, sunaikinti
suduoti priimnuma
na iš tuo knygu.
cata, kaip jie igana
lame tame padeime.
amoje kalboje kaip
jo, arba syfilli,
silpnelma, Abel-
iti gyvybes, sky-
lmus, Rheuma-
, Pylva, Kepenu,
gali but galiutina
nai ir slapta, su ma-

tobulą sveikatą, spētu
gos. Ji ira krautuvė š-
bes, kurios vyras turi
mokiedamį už prastus,
orskaitisti šitą knygą Ji
p. gallet galiutinais leir-
odama VYSAI DYKAL
aiškeie sava varia, pe-
šiusuok ji muma šendma.

utos knygos.
idena.

CHICAGO.

juo pasulimintu dykal
Jog jus išsustamet man

Pranešimas Mokslaeivių Paskolės Ratello kuopoms ir nariams.

Beabejo jums visiems jau žinoma, jog išėjo iš spaudos knygelė, «**Socijaldemokratu Mokslo Pamatai**». Pagamintojas rankraščio tos knygelės P. Kovas savo honorarą 600 egz. pveda «Mokslaeivių Paskolės Rateliui», idant kuopos bei neriai užsiimtų tuoj minėtą knygelę pardavinėti ir iš surinktų pinigų, suteiktų gausesnią pašelpą bebaigiančiam mokslą P. Grigaičiui. Minėtas draugas jau beveik pabaigė mokslą tiesų (Junisto), bet dar nemažai reikia pinigų išgavimui diplomo ir išlaikymui galutinių egzaminų, idant gauti teises daktaro tiesų. Tikiuosi, jog ši pranešimą kuopos ir nariai «Mokslaeivių Paskolės Ratelio», atkreips atydą ir tuoj griebis parsitraukt pardavinėjimui minėtą knygelę. Reikalaujantieji kreipkitės šiuo anrašu.

J. Grinius 1815 E. Moyamensing Ave.

Philadelphia, Pa.

Kiekvienam Sąjungos draugui reikalingi.

Gražus prie laikrodžio socijalistiskās reteželis su globu, broliškai sveikinančios dvi rankos arba su švyturiu ir socijalistiskų parašų. Preke už vieną 25c. Socijalistiskai ženkleliai visokių gatunkų: paprasti—preke 5c, paausuoti—25c; daugiaus imantiems nuleidžiamas nuosimtis. Reikalaudami suskait pinigų kraštos ženkleliais arba Money Orderiu.

“Kovos” Administracija.

Pranešimas.

Šiuomi pranešame, kad jau sulaukėme 7 ir 8 No. «*Visuomenės*» Prekė abiejų N.N. tik 30c. Kartu NN. 1, 2, (trečias jau išsibai-gė) 4, 5, 6, 7 ir 8, tik už \$1.20.

Podraug pranešu, jog *Visuomenės* pakolaik ne visi numerai išsiparduoda. Jeigu draugai taip mažai reikalau ir ant toliaus, tad būsiu priverstas pranešt «*Visuomenės*» išleistuvei, idant daugiaus nesiuntinėtų, nes nenoriu, kad S-ga perdaug išiskolintų «V-s» leidėjams. Todėl draugai, jeigu norite tą vienatinį Lietuvoj išeinan-tį laikraštį, kuris rūpinasi mūsų visų reikalais, paremti, tad jūsų pareiga daugiaus rūpintis jo platinimu.

Reikalaudami «*Visuomenės*» ir siųsdami pinigus, adresuokite sekančiais:

«KOVA»

1815 E. Moyamensing Ave.,

Philadelphia, Pa

Revoliucijos Gimimo Momentas.

NAUJAS GRAŽUS PAVEIKSLAS Šis paveikslas perstato Revoliucijos gimimo momentą: sukylimą liaudies prieš cariską valdžią. Paveiklo didumas 14X16 colių, prekė su prisilintimu 20c., daugiaus imantiems ant karto, nuleidžiama 50 procentų. Ji parduodam todėl taip pigiai, kad norime praplauti tarpe darbininkų kleos revoliucjoniskās mintis.

Norintieji turėt šį paveiklą kreipkitės į «Kovos» Administraciją.

«KOVOS» Agentai.

J. VISOCKIS
8139 Vincunas Road, Chicago, Ill
FR. GOLUBICKI
Box 172, Melrose Park, Ill

J. MATJOŠAITIS
120-124 Grand St., Brooklyn, N. Y.
G.A. PUPAUSKY & CO.
2342 S. Leavitt St., Chicago, Ill.

MATT SENKUS
46 Knox St., Lewiston, Me.

A. M. RUKAS
72 Hudson ave., Brooklyn, N. Y.

J. PETRIKIS
1514 Ross Ave., Scranton, Pa

J. M. ŠIMKUS
4619 S. Ashland ave., Chicago, Ill.

A. A. REKLAITIS
234 Wayne St., Jersey City, N. J.

SIMON KARALIUS
342 Lenox St., Norwood, Mass.

P. A. JETULEVIČIUS.
Box 206 Lawrence, Mass.

V. STRIGAS.
3207 Salmon St., Philada, Pa.

F. STASIUKELIS.
Box 1588, Fitchburg, Mass.

J.A. TILINDIS.
1115 Exchange av. E. St. Louis, Ill.

K. ARMINAS.
204 E. Main st. Plymouth, Pa.

J. ZALANSKAS.
11 Charter, St E. Xeter, N. H.

A. KALASKY
Box 1306, Renton, Wash.

A. KAZEKEVIČIUS.
PO. BOX 60, Edwods Ind.

M.K. ŽVINGILAS.
keliaujantis agentas

R.F.D. Simsbur Conn
V. K. RAČKAUSKAS
1401 N. Main Ave. Scranton, Pa.

P. GLAVECKAS
635 W. Lombard St., Baltimore.

J. KALAKAUSKAS
55½ Green St., Worcester, Mass.

J. J. VAITKEVIČIUS
227 Chapel St. New Haven, Conn

J. BINDOKAITIS.
71 Henry St. Rochester, N. Y.

DR. HARTMANN

KVIEČIA PAS SAVE SERGANČIUS SAKANT:

kurie tik sergateg, tai ateikit ar parašykit pas mane, aš pagelbėsiu!

nes esu senas daktaras, pažįstu ligas ir žinau kokie vaistai geriau pagelbsti VYRAMS IR MOTERIMS; todėl, kad aš daug sergančių perleidžiu ir turiu didelį pasisekimą, geresnį ne kaip koks kitas New Yorko daktaras. Aš esu patiręs daug sergančių, todėl aš darau; ir pačių gydynių paveikslai ir žodžiai dėkingumo liudija:

siryžęs sergančius gydyti ir mokyti, kad be sveikatos, žmogus yra nelaimingas, o kad sergi tad tik geras daktaras gali paskmingai išgydyti taip kaip aš darau; ir pačių gydynių paveikslai ir žodžiai dėkingumo liudija:

Tegul bus pagarbintas, Jėzus Kristus!

Širdingai dėkavoju Dr. Hartmanui už išgydymą ligos skaudėjimo po krutine, sunkaus kvėpavimo, širdies ligos, nes nors kiti neįstengė išgydyti, o Najorko Šarlatanų Institutas tik sunkiai uždirbtus mano pinigus viljo; bet Dr. Hartmanas, kad išgydė, tad jam ir dėkingas; tai prisiuočių paveikslą, kad į laikraštį patalpyti. ANT. JUŠKELIS, P. O. box 2, DU BOIS, Pa.

Cuod. Dr. Hartmanas!

Esu labai dėkingas už geras gyduoles, kurios man pagelbėjo nuo užsikrečiamos ligos, nes vos penkioliką dienų pavartojau ir jau jaučiuosi gerai. Labai dėkingas už gerą daktaravimą. D. POPOVIČE, Model Farm, Pa-schall, Philadelphia, Pa.

Malonus Dr. Hartmanai:

Su džiaugsmu prisiuočių savo paveikslą ir didelį dėkingumą už išgydymą mano vydučių ligos, išbėrimo kuno, blogo kraujo, sutinimo ir skaudėjimo blauzdose. Dar kartą sakau, nemažai esu dėkingas už sveikatą. Jos. Turkeviče, 695 Sheridan Road Canal, Wilmette, Ill.

Čia viršuj kalba žmonės, kuriems aš pagelbėjau, taip ir Tau skaitytojau galiu padaryti kaip ir kitiems.

SERGEKIS apgavingo Instituto, kuriam numiręs daktaras garsinamas buk gydys ir labai mialiai kalba, bet viniųojas kaip angis su septynioms ragundoms,—laizydamasi „LIETUVIAI TAUTIEČIAI“, o už nugaros „ragdoti“ turi kad tik prisiviliojęs priganti Jumis. Neapsigaukit su VADOVU IN KIŠENIŲ arba liga siuloma knygte dovanai „uz 10 centų.

Kad jautiesi nesveikumą, nesendyk ligos jei nori buti išgydytu, tad ateik arba parašyk lietuviškai nors ir toli gyvenai, kas tau kenkia, o aš

Atsišaukusius pagelbėsiu nuo:

Raumatzimo, užkietėjimo, skaudėjimo ir nedirbimo vidurių, Galvos skausmą; szirdies, inkstų ir plaučių ligas. Greito pailsimo, sunkaus kvėpavimo Didel'o supykimo, dysepensijos tapgi nuo jaunystės klaidų, įgautų nesveikumą, sėklos nubėgimo, užsikrečiamų slaptų ligų. Taip pat MOTERŲ: skaudmingų mėnesinių, baltųjų tekėjimų, visokių moteriskų ligų; neatbokit kad kiti daktarai Jums nepagelbėjo, aš išgydysiu szvėžias ir užseidėjusias ligas. Jei šez karto pas mane atsisaukai, pirmiau negu kur kitur. Raszyk kaip mokai, aš suprasiu, leztirsiu, duosiu rodą, kad reikės pritaikyti yn gyduoles. kurios yra geriausios, o apturėsit sveikatą, be skirtumo kaip toli gyvenat.

TĖMYKITE! Mano dabar naujas adresas, todėl ateinant į ofisą, ar rašant laiškus, visada reikia adresuoti, ant šio naujo adreso taip:

DR. F. HARTMANN, 231 East 14 Str., NEW YORK CITY, N. Y.

Valandos: nuo 11 iki 5 po piet. Nedėlloj nuo 10 iki 1 po piet. Vakaris Pan. ir Pst. 7-8.

SOCIJALIZMO BUTINUMAS VISUR PASIRODO.

SOCIJALISTAI tvirtindami, kad ateitis jiems priklauso, visai neprasilenkia su teisybe, kadangi gyvenimo bėgio nuotikiai parodo jau, kad netik ateitis, bet ir dabartis jau išdalies socialistams priklausos, arba kad visuomenės gyvenimas su savo reikalais kreipiasi prie socialistų, kad tie sulys savo mokslo tuos reikalus tvarkytų.

Šių metų rinkimai valdininkų Amerikoje liūdi, kad plačioji visuomenės minia bunda, pradeda taipgi suprasti, kad išrinktieji Demokratų partijos kandidatai jau pradeda flirtuoti su kapitalo »Special interest«, kad iš jų nieko gero visuomenės plačioji minia sau laukti negali, nes kaip Republikonai, taip ir Demokratai vienam dievui-kapitalui tetarnauja.

Tečiau ne vien tik liaudis pradeda pastebėti tą teisybę, kad socializmas yra būtinais reikalingu realizuoti gyveniman, kad galima būtų iš draugijinio gyvenimo prašalinti tuos visus blogumus ir ligas, kurie kankina visuomenę. Tą pradeda pripažinti ir tie, kurių pripažinimo, rodos, laukti nebuvo galima.

Išrinktasis į New Jersey valstijos gubernatorius, Dr. Wilson prieš neseniai laikė savo paskaitą tēmoje »Išsivystymas kapitalistiško susipratimo«, kurios tai paskaitos klausyties susirinko įžymiausi politikieriai. Iš tos paskaitos kai-kurių punktų pasirodo, kad kiekvienas žmogus, kuris tik atydziai tyrinėja draugijinius santykius, kuris tēmija ir prisistebi visuomeniškam gyvenimui, prieina prie to persitikrinimo, kad tas gyvenimas būtinais tur būti pastatytas ant pamatų, statomų arba nurodomų socialistiškose mokslo. Nors Dr. Wilson nėsąs socialistu, ypač politiškose savo pažiūrose, tečiau jo pažvalgos gana teisingai atvaizdina šiandieninius draugijinius santykius ir jieško tų klausimų išrišimo tame, ką socializmas deda už pamatą savo sureformuotos draugijos gyvenimui. Įdomus yra Dr. Wilsono sekantis tvirtinimas: »Šios dienos svarbiausiu klausimu yra: ar kapitalas tur visuomenę valdyti, ar visuomenė tur valdyti kapitalistiškus užvedimus ir pajungti juos žmonių tarnystėn«. Tolesniai tvirtina, kad šiandien nėra »privatiškų interesų«, kad tuos Amerikoje praryja organizacijos, ypač ekonominės organizacijos, vadinamos korporacijoms. Valdība tokių korporacijų susicentralizavus rankose kelių žmonių, kurie valdo tūkstančius kitų žmonių ir tie valdytojai išsimušė iš visuomenės taip toli, kad lengva yra juos šiandien nurodyti ir matyti, kaip jie valdo industrijos gyvenimą ir šalies spekas netik vienoj valstybėj ar šalyj, bet ir užsieniuose, tokiu būdu ir jų veikmė tampa tarpautinės politikos klausimu.

»Iš tokios neapribuotos ir nesuvaržytos valdžios tankiausiai naudojasi žmonės, kuriems sąžinė neturi jokios reališkos vertės, o tokių žmonių saualė kitokios kontrolės apart jų pačių sąžinės ant sąvės neturi, neįstaba kad tų žmonių veikmė šurpuliais krato do-rajai manančius».

Tas taipgi parodo, kad žmonijos dvasia, tas amžinas revoliucionierius, bunda ir reikalauja kitokių gyvenimo sąlygų, kitokių ir patogesnių draugijinių santykių, kitokio surėdymo, o tą kitoki su rėdymą seniai žmonijai nurodo socializmas. Didžiuma pradeda mąstyti ir protauti, kad išbandymai senųjų partijų jokių gerų pasekmių nepalieka, negut tik tą, kad persitikrinama, jog iš kapitalistiškųjų partijų atstovų liaudis nieko tikėtis negali.

Kad darbininkų luoma Amerikoje pirma tos teisybės nesuprato, reikia kaltinti nemažai taipgi ir netikrus darbininkiško judėjimo vadovus.

Amerikos Darbo Federacija, kuri yra viena iš didžiausių profesjonaliųjų darbininkiškų organizacijų, šiais metais savo XXX suvažiavime St. Louis'e, taipgi pripažino tą teisybę, kad tos organizacijos valdyba atsako užtat, kad ta organizacija ikišiol nedarė

jokios įtekmės į šalies politiką, sulaikydama organizaciją nuo veikimo politiškų kovoj.

Apie pačią A.D.F. galima visaip manyti ir kalbėti, galima kritikuoti tos organizacijos principus, jos valdybą, kuri kritikos verta buvo, bet pripažinti reikia, kad ta organizacija atstovauja profesjonališkai susiorganizavusių darbininkų klesą Amerikoje netik kaipo minią, bet taipgi atstovauja darbininkiškus reikalavimus. Tiesa, kad pirm negu atsirado A.D.F., jau pereito metšimėio pradžioje buvo panaši organizacija, apimanti gan plačią darbininkų minią, ypač Rytinėse valstijose, bet 1837 metais ekonominis krizis surengė tai organizacijai gyvavimo pabaigą. Jeigu primisime sau anos organizacijos gyvavimo istoriją ir gerai prisistebėsime jos veikimui, tai prieiname prie išvedimo priežasčių, kodėl ir šiandien Amerikos profesjonališkai susiorganizavę į A.D.F. darbininkai taip šalinasi nuo politiškų savarankinės kovos. Kiek žinoma ta organizacija buvo pradėjusi užsiimti smulkiais reformomis miestelėnų tarpe, kuo ir pražudė įtekmę į dirbančiasias minias. Suviltos reformistinė organizacijos politika darbininkų minios pražudė norą organizuoties, nematant tame jokios sau naudos. Ekonominis krizis 1873 metais organizaciją visai sunaikino. Po to į kelią metų iškrikdinti tankiausiai į slaptus ratelius darbininkai suorganizavo kelias konkuruojančias unijas, ir susivažiavę 1881 metais Pittsburg'e padėjo pamatus naujai profesjonališkai sąjungai, primant jai vardą »Federation of Organized Trades and Labor Unions«. Iš tos organizacijos ilgainiui susiformavo Amerikos Darbo Federacija. Iš 202 tūkstančių narių skaitliaus per 29 metus įaugo skaitlius, siekiantis arti du milijonų narių. Tečiau tas organizacijos išsivystymas nėra tokiu, koku jis galėjo būti, o priežastimi, kad organizacija lėtai žengė priekyn savo augime, yra tas faktas, kad ikišiol organizacija prielankiai atsinešdavo tik linkui kvalifikuotų amatninkų, rūpindamosi vien profesjonaliųjų unijų reikalais, kuomet pasidėkavojant technikos ir mašinerijos išsivystymui ir buvusieji profesjonalistai tur likti paprastais mašinos aptarnautojais, galainiui ir A.D.F. pamatė reikalą pradėti politiškų kovos lauke ką-nors veikti. Pasidėkavojant organizacijos valdybai, ypač jos pirmininko S.Gomperso taktikai, pirmas tos organizacijos žingsnis padarytas blogon pusėn, atidarė organizacijai akis. Jau šiais metais jos suvažiavime, nežiūrint, kad Demokratų partija rinkimuose laimėjo, daugelis atstovų stoja už socialistų partiją, reikalaudami, kad ta milžiniška proletarijato profesjonalinė organizacija eitų ranka rankon tik su proletarijato socialistiška partija, o ne kitaip, kaip ikišiol organizacijos vadovų buvo manoma.

Profesjonaliųjų unijų darbininkų persitikrinimą, kad proletarijatu nėra kitokio kelio prie išsiluosavimo, kaip tik socialistiška klesų kova, esantieji profesjonalinėse unijose socialistai privalo stengties apšviesti ir sutvirtinti, kad priskubinti susiliejimą proletarijato į vieną masą, einančią solidariškai vienu keliu linkui savo augščiausio siekio — panaikinimo alginės vergijos.

Visur matoma, kad reikalavimas to, ko seniai socialistai reikalauja, visuomenėje vis vaizdžiau ir vaizdžiau apsireiškia. Taipgi matoma, kad sunkus socialistų triušas nepasilieka bergždžiu, kad socializmo jieško noroms-nenoroms visi visuomenės klodai, socialistų priederme — pertikrinėti nesusipratusius apie socializmo siekius, kurio būtinumą pradeda pripažinti net ir mūsų klesiniai priešai. Socializmo šalininkų turime jau 850 tūkstančių, kurie savo balsais mūsų siekius parėmė, A.D.F. turi arti 2 milijonų narių, kurie tur eiti sykiu su mumis kovon. Tą armiją turime suvienyti, o prieš jos spēką kas galės prieštintis!

J.B.S.

Kur-nors iškyla revoliucija, visados už ją reik kaltinti ne liaudį, bet valdžią. Revoliucija nėra galima jeigu valdžia visuomet yra teisinga...

Goethe.

ir 8 No. »Visuomenės...
(trečias jau išsibai...

laik ne visi numerai...
kalaus ir ant toliau...
ileistuvei, idant dan...
aug isiskolintų »V...
tinį Lietuvos išėinan...
s, paremti, tad jųj...

pinigus, adresuokite

adelphia, Pa

ntas.

erstato Revoliucijos glau...
ukylimą liaudis prieš ausi...
Oc., daugiaus laisvumo...
d norime prašalinti tarp...

Administracija.

SAKANT:

it pas mane,

nan kokle vaistai ge...
rgančių perleidži ir...
daktaras. Aš esu pa...
as daktaras gall pa...

Malonus Dr. Hart...
manai:

Su džiaugsmu pri...
siuončiu savo paveik...
slą ir didelį dėkingu...
mą už išgydymą ma...
nė vydučių ligos, lib...
berimo kuno, blogo...
kraujo, sutinimo ir...
dauzdose. Dar karta...
ai esu dėkingas už...
Turkevičė, 605 Sher...
anal, Wilmette, Ill.

itytojau gali

kaip anglis su septyniais...
Jumis. Neapsigaukit m...

ai nors ir toli gyven,

to palaimo, sunkus ir...
slaptų ligų. Taip pat...
jo, asz išgydytu arbi...
zitrain, duostu rod, kal...

ia adresuoti, ant šio

CITY, N. Y.
7-8.

J. N. Landberg.

Privatiškos nuosavybės viešpatavimas.

Sulyg Louis Morgano, žmonių giminė gyvuoja nou šimto tukstančių metų, iš kurių mažiausiai devynesdešimtis keturi tukstančiai metų praleista kamunistišku žmonijos gyvenimu.

Primityviškasis žmogus, gyvendamas nuolatiniam pavojui, gręšiančiam jam iš pusės nuo žmierių draskančių žvėrių, su kuriais reikėjo jam kasdien kovoti, priverstas buvo remtis vien savo silpnomis fiziškomis jėgomis sunkioj kovoj už buvį, kadangi tokis buvo gamtos įstymas. Primityviškas žmogus, galėjo rinkties vieną iš dviejų: ar leisties padaryt iš savęs peną draskunui, arba pačiam savo priešą apveikus, aną sunaudoti savo maistui. Kadangi žmogus matė savo silpnumą kovoj su žvėrimis, suprato, kad susitelkus į burį drąsiau yra užpulti ant kokio gyvulio bei lengviau užpultiems apsiginti, tos aplinkybės ir sąlygos jau primityviškam žmogui liepė gyventi bendrai buriais, kurie ir įvykdė savo gyvenime pirmutinį komunistišką ukį, arba kitaip sakant tiesas bendro suvartojimo to, ką bendromis spėkomis, bendru savo trius-medžiokle sau pasigamino.

Tos bendro triuso ir bendro suvartojimo tiesos, bendra nuosavybė arba komunizmas, gyvavo žmonijoje labai ilgai, nes net per devynesdešimtis keturis tukstančius metų iš kurių per šešis tukstančius paskesnių tą komunizmą randame jau kur-kas tobulesniu, kadangi matome, jog gyvuojančios buriuose žmonių giminės laiko savo bendra nuosavybe jau netik sumedžiotą maistą, bet ir prijaukintų naminių gyvulių kaimines, žemę ir savo darbo įrankius.

Nebuvo nuosavybės tiesų, kurias reikėtų ginti bei daboti, nebuvo įstatymų, įsakančių: tas tavo, o tas mano, nereikėjo nė valdžios, kuri tų įstatų pildymą pridabotų.

Tokiu būdu, daug-daug metų pirm negu atsirado primityviškos žmonių draugijos nuosavybės įstatai, užtikrinanti asmenišką turtų valdymą, baudžianti už palietimą svetimos savasties, daug tukstančių metų prieš tat, ne kaip turtų gamintojai tais minėtais įstatymais tapo pavergti, kad kaip darbo gyvuliai be jokių žmogaus reikalavimų gyventų panikinime ir pažeminime, gamindami turtus ir laimes tiems, kuriems nuosavybės įstatai suteikė vergus, žmonių tiesos nieko bendro neturėjo su įstatais, išskiriant apginančius ypotos nepaliečiamybę; už peržengimą tų įstatų be jokių ilgų procesų bei bylų bausta tuojaus ir žiauriai. Buvo tai Mažiaus konstitucijos statutai: akis už akį, dantis už dantį. Jokia kita tiesa nereikalinga buvo senovės žmonių draugijai ir jokie kiti įstatai negalėjo buti pritaikomi prie gyvenimo būdų.

Bet, kad ilgainiui atsirado žmonės pikti ir gudrus, įgavo galę saivališkai pakakinti savo gašlumą, pradėjo vergti užpultuosius ir karėje apveiktuosius žmones, atsirado ir vergija arba dvi žmonių luomos: karžygių-ponų ir vergų-darbininkų. Išsyk vergijos pradžioje buvo vergais tik karėse apveikti žmonės. Kariautojai tuojaus susitaisė sau įstatus užtikrinančius kiekvienam karžygiui teisę turėti tiek vergų,

kiek jis karėje jų pavergia arba prisigaudo. Čia įstatai jau ne vien apgina ypotos nepaliečiamybę, kuri pripažinta tik piliečių ar karžygių luomai, bet apgina jau ir privatišką nuosavybę, kurią gi turi tik ta paminėtoji luoma, bet jos neturi vergtieji vergai.

Apginanti privatiškos nuosavybės teises įstatymai, visai nužiūrėjo, kokiu kas būdu tą nuosavybę sau darėsi. Tokia tvarka laikui bėgant kuopinamus turtus darė vis mažesnio ir mažesnio skaičiaus žmonių, o išveldėtųjų minia, vis augo ir augo. Prie to priėjo, kad šiandien 80 milijonų Suv. Valstijų žmonių turtas yra nuosavybe nedaugelio bilijonierių, nuo kurių noro priklausyti netik šalies ekonomija, bet taipgi ir buvis arba materijalinis padėjimas visos draugijos. Visi pragyvenimo šaltiniai yra rankose valdančiųjų visą pramoniją žmonių grupos, kuri remdamosi privatiškos nuosavybės teises apnančiais įstatais, gali sustabdyti visą pramoniją ir visą visuomenę badu išmarinti. Visuomenei reikalauti tokių netikusių įstatymų panaikinimo, neleidžia valdžia, kuri delto renkama arba iš dievo malonės viešpatauja, kad apginti tuos įstatymus. Nevisa visuomenė irgi reikalauja tokių netikusių įstatymų panaikinimo, kadangi šių dienų surėdyme milijonai žmonių neturėdami jokios nuosavybės, išskiriant suplyšusį skarmalą ant pečių, pareikalautų greit priklausančio sau turto, o to labai bijosi turintieji turtą. Bet akyveizdoje to, kyla klausimas, kokios yra teisės darbininko, jeigu visuomenė atima jam priemones, be kurių gyventi yra negalima? Kokią naudą turi desėtkai milijonų dabininkų iš apginančio privatišką nuosavybę įstatymo, jeigu juo gali naudoties vien tie, kurie beveik vien tik vogimu, išnaudojimu ir apiplėšinėjimu susikrauna sau turtus tokius, kuriais nereikalauja naudoties, kad dorai ir pritinkančiai gyventi?

Pirm negu į šiuos klausimus atsakysime, pažiūrėsime kokiomis priemonėmis kapitalistai palaiko savo valdžią ir viešpatavimą, ant milijonų darbininkų.

Jokiamė žmonijos istorijos perijode arba gadynėj, privatiškoji nuosavybė taip nebuvo visogalinti, niekad ji nebuvo taip galinga valdytoja žmonijos, kaip šioj gadynėj. Kadangi nuosavybė ir apginantieji ją įstatymai susicentralizavo rankose nedaugelio kapitalistų, iš ko išeina kad plačiosios visuomenės minios yra valdomos įstatymais, padarytais labai turėji. Tokie įstatymai yra blėdingi visuomenei, nes baisiai skriaudžia didžiausią jos dalį-- darbininkų luomą. Tokie įstatymai sankcijonuoja visubjauriausias išnaudojimo darbiškams formas, kokias tik tegali išmislyti per kapitalistus apmokami žmonių skerdyklų valdytojai. Iš kitos pusės tokie įstatymai nesuteikia jokio apsaugojimo šios šalies visuomenės diuomenei, kurios vienatne nuosavybe yra darbo spēka, šiandieniniame surėdyme esanti visupigiausiu rinkoje prekiu, kurį gali pirkti kiekviens, kas tik kelis skatikus brangiau pasiulys.

Tokiu būdu dyvina likimo ironija po tukstančių metų kovų, karių, kraujo laistymo, kančių, vergijos ir pažeminimo, šio pasaulio didybės budavotojai, kurių galybė turėtų leisti jiems viešpatuoti ant pasaulio ir taisyties sau draugijai

N
gyveni
jomis r
nuolan
nukend
Št
mo žm
žmonije
rato, ku
tų, neį
ir lieti
Vi
natinu
žmogzu
sistemos
nominę
vybės te
tinės ber
rie duod
visus dar
Kac
gaus, ku
dirba žm
tik-jaučia
čios ant l
darbinink
tiškos nu
nių, priva
sistemos.
Bet
ej masų p
nio surėdy
sų plačių
kodėl ant
mus verčia
sielgimus,
mes privat
valome sa
kraucuvių
paminėtus
Tiktai
kurių vietoj
bo, kur vie
tyti nuo nie
negalinti d
dirbti nusių
tuomet nega
žmogaus gy
tikrintas. T
gans gyven
tuomet tą ne
republika.

gyvenimą sulyg savo reikalų ir norų, jie šiandien guli po kromis nusipenėjusių parazitų— kapitalistų, su nusizeminų ir nuolankumu žiūrėdami į akis savo ponams, be jokio protesto nukendžia visoki įspyrimą.

Štai pasityčiojantis rezultatas ilgų amžių kovų ir laistymo žmogiško kraujo, kurio pralieta upės, o bet veltui, nes žmonija nesuprato, kame viso pikto priežastis slepiasi, nesuprato, kad nepanaikinus apginančių privatišką nuosavybę įstatų, neįvykdžius bendros nuosavybės teisių, veltui yra kovoti ir lieti kraują.

Vienatiniu žmonijos nesantaikos klausimo išrišimu, vienatiniu pasekmingu prašalinimu visų piktadarysčių, vagysčių žmogžudysčių, plėšimų ir išnaudojimų— yra tik panaikinimas sistemos, kuri leidžia keletui individų laikyti savo rankose ekonominę ir politišką valdžią dėl apginimo privatiškos nuosavybės teisių. Nauja tvarka bus pastatyta ant įstatų surinktinių bendros nuosavybės, arba ant kolektivizmo įstatų, kurie duoda visuomenei teises vadinti savo bendra nuosavybe visus darbo įrankius ir savo triuso vaisiais lygiai naudoties.

Kad tą draugijoje įvykdyti gyveniman, kiekvieno žmogaus, kuris tik jaučiasi auka šios netikusios sistemos, kas tik dirba žmonijai ar tai rankomis, ar tai protu, kiekvienas, kas tik jaučia spaudimą ir skriaudą iš visuomenės pusės stovinčios ant kapitalistiškos sistemos, subudavotos ant hekatombų darbininkiškų lavonų, bereikalingai pašvęstų didelės privatiškos nuosavybės naudai,— kiekvienas tą suprantančių žmonių, privalo stoti eilėna kovojančių už panaikinimą tokios sistemos.

Bet pirm visko privalome pradėti kovą priešai didžiau mūsų priešą, kuris yra tokio nelemto ir neteisingo draugijinio surėdymo priežastis, o tuo priešu ir ta priežastis, yra mūsų plačiųjų minių tamsumas. Jis mums neleidžia suprasti kodėl ant svieto tiek daug neteisibių ir piktadarysčių, jis mus verčia nuolankiai kentėti viešpataujančiųjų nedorus pasielgimus, jis palaiko tą netikusią sistemą. Suprasdami tai mes privalome šviesties, o kad tas būtų mums prieinama, privalome savo talkon šaukti vergus iš pabrūkų ir kasyklų, iš krautuvių ir kontorų ir bendromis spėkomis kovoti prieš paminėtus savo priešus.

Tiktai tokiu būdu prieisime prie sutvėrimo valstybės, kurią vietoj privatiškos nuosavybės įstatų, valdys įstatas darbo, kur vietoj visuomeniško turto pagamintojai tur priklausyti nuo nieko neveikiančių kapitalistų, nieko neveikianti ar negalinti dirbti priklausys nuo visuomenės, kuri galinčius dirbti nusiųs darban, o negalinčius— prieglauduosna. Tik tuomet negalės būti piktadarysčių ir išnaudojimų, tik tuomet žmogaus gyvenimas galės būti aprūpintas, apsaugotas ir užtikrintas. Tik tuomet kultūriško, patogaus ir saugaus žmogaus gyvenimo tiesa, galės tapti augščiausia žmogaus teise, o tuomet tą naują valstybę, galima bus pavadinti socialistiška respublika.

Pasiškinimas ir paaiškinimas.

«Kovos» N45 tilpo J.Šukio C.K. konferencijos protokolo kritika, kurioje svarbiaustu padaryta išsiteisinimą už konferencijos nepripažintą pamatuotu skunda, kurį J.Šukys buvo ant manęs konferencijoj padavęs; antra, J.Šukiui rūpėjo taipgi denuncijuoti mane ir užagituoti už centralizaciją sąjungos tvarkymosi. Į tuos svarbiausius J.Šukio minties punktus turiu ir atsakyti.

1. J.Šukys teisingai save: a) kad neskundęs, tik atkreipęs P. K. atydą; b) negalėjęs mane pirmiau, negu 1909m. skųsti.

2. J.Šukys denuncijuoja mane, perstatydamas dalyką taip, kad kiltų abejonė ar esu prigulėjęs prie kokios socialistų partijos Europoje.

3. J.Šukys agituoja už abelną centralizaciją sąjungoje: a) nurodydamas, kad negerai yra laikyties visame vienodų taisyklių ir b) argumentuoja, kad redaktorius ir L.K. (kurie nėra įstatymdaviais, nėgi tų įstatymų įvykdinimo įstaigomis), turėtų didesnę galę, negu pastarosios — Pildantysis ir Veikiantysis Komitetai.

Pirm negu prieisime prie dalyko, kad J.Šukys neteisingai save teisingai, mane denuncijuoja ir su tikslu agituoja už centralizaciją, pažvelgsime į priežastis, kurios J.Šukį verčia prie tokių augščiau minėtų veikmių.

Kiek man žinoma ir patirtina, visa paminėta veikmė išeina iš versmės, kurią tveria esanti sąjungoje tam—tikra klika, kurios tikslu yra laikyti visą sąjungos veikimą savo rankose. Gal daugelis draugų stebėsis, kad tarpe mūsų yra tokia klika, bet nėra ko stebėties, nes jos slapta veikmė seniai matoma. Ta klika stengiasi veikiančius sąjungoje draugus padaryti sau paklusniais tarnais, bet jeigu nepavyksta, jei veikiantysis nepasiduoda norams klikos, tai ta jau pasirūpina aną tuojaus pašalinti. Dėlto nesigėdija pavartoti bjauriausius įrankius. Veikliausiomis ypatomis toj klikoj yra mums žinomi J.Šukys ir J.Grinius. Gal man kas užmes, kad įvardinu tik tuodu «draugu», bet kad jie klikoje yra ar buvo vadovais, juos ir minėti prisiėina. Kad paremti savo argumentus kaslink tokios klikos egzistavimo ir veikimo, tolesniai kalbėsiu tik apie faktus, kurie patįs už save kalbės.

Beabejo visiems dar atmenamas taip garsiai praskambėjęs F.J. Bagočiaus pinkertonystės dalykas, kuris, kaip žinoma, galų—gale užsibaigė tuo, kad užmetinėjimų teisingumo nedarodėta. Iš to dalyko man teko išnešti šiuos faktus: Rugsėjo mėnesyje 1908m., susijusiu Brooklyne su J.Šukiu ir J.Grinium, pasikalbėjime kilo klausimas kaslink S-gos prisijungimo prie Socialist Party. Bekalbant prieita prie F.J. Bagočiaus pinkertonystės. Šukys ir Grinius išreiškė didelį savo abejojimą apie Bagočiaus ištikimybę ir rodėsi, kad jie tikrai turėtų dokumentus, ant kurių savo nuožvalgavimą remia, kad nuo iškėlimo to taip svarbaus sąjungos gyvenime dalyko juos niekas nesuturės. Bet pasirodė visai kitaip... Atėjo ir praėjo LSS. 19 kp. susirinkimas, o viešai apie pinkertonystę nė žodžio. Reiškia, leista vien paskala, kad sukelti nuožvalgavimą ir tokiu būdu metus dėmę padaryti sąjungoje negeistinu. Tokią minėtą klikos slaptą užmetinėjimą F.J. Bagočiui pinkertonystės ir su tais užmetinėjimais nepasirodymą viešai, gal liūdyti ir daugiau, negu aš vienas draugų, kad ir M.M. Račiūtė ir P.Norkus.

Aišku kaip diena, kad klikai rūpėjo tik pašalinti sau nuo kelio F.J. Bagočių, o įrankiu tam padarytą nepamatnotą nuožvalgavimą, kurį norėdami, kad kas—nors kitas viešai pakeltų, o jie (klika) galėtų, prisijėjęs reikalui, gražiai išsiteisinti, leido vien paskalas. Taipgi ir visas tolesnis procesas lieka neaiškus, nes svarbiausiu kaltintuju ir liūdytoju apie Bagočiaus pinkertonystę liekasi vien «Lietuvos» korespondentas «Revoliucionierius», kuris taip sunkiai apkaltindamas kitą, pats neišdrįso išlįsti iš po maskos. Dabar mane ima noras manyti, ar tik tas «revoliucionierius» nebuvo viens iš klikos narių?...

Bet Bagočiui pinkertonystės nedarodyta, nuo sąjungos atšaladyta ir nuo kelio prašalinta. Centralizacija savo keliu ėjo, net kol iškilus sumišimams dėl sutvarkymo dalykų V.K.-tas neišrinko liglaikinį Centro Komitetą. Į tą komitetą išrinkta taipgi ir mane, kuriam pavesta liglaikinio sekretoriaus priedermes pildyti. Klika, žinodama mane kaip nepasiduodantį keno-nors neklaidingiems norams ir nepripažįstantį centralizavimo tendencijų, (tą principališką nuomonių skirtumą tarpe manęs ir klikos, galėjo kiekvienas, dalyvavęs IV rajono konferencijoje, draugas matyti iš atsibuvusių debatų), tad klika matydama, kad man esant C.Komitete nebus galima didžiumą laikyti savo rankose, — dėlto reikėjo surasti priežastis prašalinimo manęs, kaipo klikai negeistino. Tas priežastis surado taip, kaip surado ir Bagočiaus pinkertonystės skelbimui. Buvo manoma, kad prašalinimas manęs nebus sunkus. Ir štai P.K. paduota «inešimą», kad ištirtų, ar A.Purvis nėra šaipu. Motyvu, kad aš galiu būti šnipu, buvo tas, kad aš tūlus dalykus Šukiui ir kitiems vis kitaip atpasakojęs. Antgalo, kad skundui priduoti didesnį efektą, Šukys savo skunde tiek toli nuėjo, kad vienoj vietoj priveda už liūdytoji neteisingai ypatos vardą, nurodydamas, kad tokiam ir tokiam pasimatyme buvęs ir P.Grigaitis, kuomet tuo laiku Grigaičio visai Amerikoje nebūta. Tiesa, J.Šukys supranta, kad organizacijos nario neištikimybės darodymas yra svarbiu dalyku, bet pats neranda reikalingu savo skundą pamatuoti teisingais faktais. Matoma, kad klikos vadai skaitė save taip išymiais sąjungoje, kad tas, kuris jiems neišguldė visą savo gyvenimą ir asmeniškų dalykų, pagal jų nuomonę toksai ir negali būti ištikimu. Dėl iliustracijos tokio manymo privesiu čia vieną iš J.Šukio pridutų motyvų: Šukiui nežinoma keno pinigais aš važiauvau į Valparaiso mokyties! Na, ar nejuokingas ir absurdiškas nuožvalgavimų prirodymas! Rodos, kad Šukys-Grinius būtų rymo-katalikiškais kunigais, kuriems tur būti žinomi mano privatiškiausieji dalykai, kuriems turiu išpasakoti viską, kokie tik yra mano privatiški reikalai. Atpenč. Nepažinodamas iš psichologiškos pusės žmones, ypač Šukį ir J.Grinių, kurių tendencijos jau man buvo matomos, netik negalėjau sakyti, bet ir *privalejau* nesakyti teisybės, pats būdamas politiškuoju.

Dabar link Šukio nusiteisinimo. Sako jis, kad manęs neskundė, bet tik atkreipęs P.K. atydą link manęs. Juokinga. Paduoda apkaltinimą, kad sulyg nuožvalgavimų aš galiu būti provokatorius, ir dėlto reikalauja ištirti, o vienok sako neskundė: aišku, kad tas besiteisinimas parodo tik, jog užmetinėjimai neturi jokių pamatų, nes kitaip Šukiui nereikalinga būtų teisinties, jog skundė sąjungai provokatorių. Bet klika savo skundu norėjo tik sukelti paskalas, kad mane suspenduoti, o to tik ir tereikėjo klikai, kadangi suspenduotas negalėčiau apsiimti į kandidatus C.Sekretoriūmi (mat skundas buvo paduotas prieš pat rinkimus). O kada rinkimai būtų praėję, tada, beabejo, dalyką būtų bandę nusukti į šalį, ir apie provokatorystę vėl nė gaidžiai nebūtų giedoję. Kad taip buvo manyta, liūdi ja tas faktas, kad Šukys savo paduotame skunde reikalavo, idant patį dalyką *negarsintų viešai*, o nutarimą P.K. tik jam vienam praneštų. Ar neaiški politika?

J.Šukys gal ir vėl tvirtis, kaip kad C.K. konferencijoje, jog jis tą skundą padavęs ne iš priežasties intrigų, bet ant kokių tai draugų reikalavimo remdamasis. Kokia nekaltybė! Skundė, nežinodamas, kaip aš sąjungai pavojingas, vien tik to skuudimo kitiems reikalaujant. Taip Šukiui tvirtinant C. K. konferencijoje, aš buvau net itikėjęs, kad jis per klaidą suklydo, taip blogai apie mane manydamas, bet dabar iš jo teisinimosi aiškiai matoma, kad tai buvo apmąstytas, tik nenusisekęs planas. Netikiu jo teisinimosi pasakoms, kad stengiasi teisinties, jog manęs pirmiau 1908 ir 1909 metų skūsti negalėjęs, nes tuomet aš dar *nebuvo prasikaltes*. O to prasikaltimo savo skunde irgi neparodo. Tas mano prasikaltimas, kuo jis vadina nepasisakymus jam atvirai apie save visos teisybės (išskyrus važiavimą į Valparaiso) visi paeina iš laikų nuo

1906 iki 1908 metų. Taigi tie nuožvalgavimai buvo surinkti pirma rinkimo manęs 1908 ir P.K.-tą ir seniai pirm rinkimo manęs, 1909 metais į liglaikinį Centro sekretorių. Taigi C. K. konferencijos protokole *teisingai pasakyta*, kad J.Šukys turėjo progą daug pirmiau paduoti ant manęs skundą. Todėl imant į atydą tą neteisingą Šukio teisinimąsi, kuomi norima užslėpti tą faktą, kad Šukys-Grinius*), galėdami protestuoti prieš rinkimą manęs į P.K. 1908, o dar geriau, kuomet rinko V.K.-tas į liglaikinį C. Sekretorių, kur tuomet buvo, kad tylėjo?! Pabriežiu kad skundas ant manęs užmano neištikimybę buvo tik *oaisium nešvarių intrigų*.

Toliaus Šukys mane denuncijuoja, būtent jam nežinoma, prie kokios partijos aš prigulėjau Europoje. Kalba, nežiūrint, kad į tą klausimą atsakiau C.K. konferencijoje, kur ir Šukys, ir Grinius girdėjo mano paaiškinimą. Kaip pirma, taip ir dabar, kad užkišti burną nedorių paskalų skelbėjams, pasakau, kad Europoje buvau nariu Latvijos Socjaldem. Darb. Partijos, kuri dabar vadinasi: «Socijal-Demokratija Latyšskago kraja Rosijskoj Soc. Dem. Rabočejei Partji», po kurios disciplina ir taktika aš esu veikęs. Mano darbuojamasi minėtoji partijoj paliūdyti gali tos partijos valdyba, o taipgi plačiai pažįstami tos partijos veikėjai Apsits ir Ozols, kurie tuo tarpu randasi Suv. Valstijose. Beje, faktą, jog pastarasis mane pažįsta ir klika gerai žino. Taip, aš prižadėjau gauti paliūdijimą nuo minėtos partijos, bet tas paliūdijimas ne dėlto bus, kad užganėdinti klikos žingeidumą, bet kad turėti ant visados su savim istorišką dokumentą, liūdijantį mano darbuojamasi ir esant reikalui galėsiu pristatyti organizacijai dėl pertikrinimo (bet ne klikai). (Toliaus bus)

Aug. Purvis.

Kas kart nauji nesusipratimai.

Nesmagu yra tarp mūsų girdėti kilančius įvairius draugiškus giučius. Nesutikimai gindo apsideidimą darbe progreso linkon energiškesnių žmonių; jie atšaldo karštą dvasią tų žmonių, kurie dalyvavimą socijaliskame darbininkų judėjime tarp mūsų lietuviškos liaudies. Vaidai ir nedraugiški ginčai gindo apatiją netik tarpe vaidijančiųsi, bet ir prie paties socijalisko idealo. Energiškesnių veikėjų žuva galutinai energija dėl darbuojamasi ant darbininkiškos dirvos, jeigu jiems einant prie to gana sunkaus siekinio, suklypus, kiti draugai į vietą to, kad pakelt, pagelbėt, da stumia žemyn. Tas daugiausia tarp mūsų atsitinka, kad vienam padarius kokią klaidą, kiti ją nemažina, netaiso, bet kelia ją augštyn, — ją riša, painioja, lipina prie jos kitas. Tas dedasi dėlto, kadangi kiekvienas žmogus negal visiems įtikti; turi tikrų draugų ypatišku, turi draugų pagal idėją, bet kitoj pusėj turi tokių pat priešų. Priešai laukia tik progos, kaip pasidžiaugt pagieža. Ir tai mažiausia klaida duoda tą progą. Eikim mes į vėliausius istorijos nuotikius. Eikim į mažas ir dideles valstijas, į mažas ir dideles tautas, ar į įvairias organizacijas, visur tą patį rasime.

Ta pati tiesa «draugas ir priešas» visur viešpatauja. Žmonės nėra angelais. Šitas surėdymas žiaurus, nežmoniškas; jis visu savo sunkumu gula ant darbininkų luomos. Užtai, kaip patiems darbininkams, taip ir darbininkiškoms organizacijoms yra sunkiausias kelias eit prie išsiliuosavimo ir visosvietinės socijalistiskos tvarkos. Ir tokios klaidos arba nesusipratimai daugiausia aplanako pastaruosius.

Tą matant nereikia nusiminti, nereik nustot vilties ir energijos, nes reikia visuomet turėti mintyje tą, kad tas yra taip pat

*) Gal kam iš draugų neaiški priežastis, kodėl aš kalbu ne vien apie skundą padavusį J. Šukį, bet miniu ir J.Grinių, kuris mane neskundė. Paviršiu tai išrodė, bet ištikro dalykai kitaip stovi. Tas skundas buvo vaiesiu J.Šukio ir J.Griniaus norų. C. K. konferencijoje skundimo priežastį pirmausiai stojo aiškinti vietoje Šukio, kuris skundė, J.Grinius, pirmą viską žinojęs apie skundo sutaisymą.

normal
persike
vės bar
viešpat
žmogau
pamynė
perkūn
Darbin
ryt lenk
žinta nė
sekiolan
das eina
do. Da
šios gady
šai darbi
sivieniję,
plėštų tie
Tarp
atsikartoj
tų tautų
Kilus
— kiti mi
kad jau se
mijimas bi
pat laikrai
skelbia sav
neštų savo
Schaffner,
duonos kas
čiu tas min
žmogiškas t
Beje, i
Mat mano i
ir rasto nea
sipratimai.
mi ką-nors
su manim, k
lizmo, kad j
ikyrėjusių
«tautiški»
tautiškos me
mažai nusist
nės, kad aš t
mas dagi Chi
tojų ir minin
-socijalistų ir
didelis, kad i
jau nėra viltie
roms reik atsi
Viskas pi
žmonių neaple
Bet vis re
kiausio mažme
to. Gyvenim
matome ant k
mai visoj žmor
darosi netaip j
blankstant ant
Tarpe soci
dėmių, kad vie
barbariški insti
kiame kita, tur
tik ataižiūrėjim

ivo surinkti pirma cimo manes, 1909 . K. konferencijos o progą daug piratydą tą neteisinukta, kad Šukys- nanas į P.K. 1908, J. Sekretorių, kur idas ant manes už trigu.

ame nežinoma, prie nežiūrint, kad į Šukys, ir Grinius dabar, kad užkūsti id Europoje buvan ri dabar vadinas: J Soc. Dem. Rabo- esu veikęs. Mano partijos valdyba, o sits ir Ozols, kurie jog pastarasis ma- au ganti paliūdi- ne dėlto bus, kad ant visados su sa- rbavimasi ir esant rtikrinimo (bet ne

Aug. Purvis.

stimai.

vairius draugišku e progreso linkon- tų žmonių, kurie arp mūsų lietuvi- do apatią netik idealo. Energij- vimosi ant darbi- sunkaus siekinio, gelbēt, da stumia d vienam padarius a ją augštyti, — j asi dėlto, kadangi q draugų ypatingų, tokių pat prieš, agieža. Ir tai ma- vėliausius istorij- , i mažas ir didelė rasime.

špatauja. Žmonė- niškas; jis visu a- žtai, kaip patien- izacijoms yra sun- tinės socialistiskos daugiausia apla-

st vilties ir energ- id tas yra taip pat

a apie sekundą padar- / šrodo, bet išliko dalis orų. C. K. konferencij- / sekundė, J. Grinius, Jim

normališku daiktu, kol ši draugija neišsitobulys supratime ir nepersikeis šis surėdymas, kuris yra aršesnis savo žiaurumu už senovės barbarų gadynes. Jame nėra humanitariškos civilizacijos, kuri viešpatautų ant žmonijos, bet ši civilizacija gana plačiai išstobulino žmogaus supratimą apie egoistišką siekį. Tas siekis aplenkė ir pamynė žmogaus žmoniškumo jausmus. Ir ši draugija lekia kaip perkūno nešama prie individuališkos laimės, tremdami vieni kitus. Darbininkų luomai, apsunkintai visų maitinimo našta, sunku daryt lenktynes. Jie liekasi bėgyje parblokti; jų lenktyne pripažinta nelegališka; jie įvairių-įvairiuose kraštuose ir valstijose persekiojami. O darbinikiška organizacija, tai kaip koks avangardas eina, sutikdama visas pinkles, kokias tik šis surėdymas pagimdo. Darbuotis toj organizacijoje yra sunkus daiktas, už tat visi šios gadyinės gerieji ir laimingieji pakrato rankas nuo jo. O vargšai darbininkai, neturėdami sau kitokios laimės, turi eit jieškot susivieniję, susiorganizavę į vieną gallugą armiją, atjieškot savo išplėštų tiesių ir turto per visagalinčius šio pasaulio kriminalistus.

Tarp mūsų lietuviškų darbinikiškų organizacijų tas paprastai atsikartoja, kaip kad kėlimas nesupratimų, nes mes esam nuo kitų tautų atsilikę susipratimo dvasioj.

Kilus vaidams tarp nekurių organizacijos draugų, kaip LSS. — kiti mūsų tautiečiai daro linksmus patėmijimus, nurodydami, kad jau socializmas turbūt nupuolė ne į gerą dirvą. Toks patėmijimas buvo tilpęs laikraštėje «Lietuvoj». Bet tame pačiame to pat laikraščio numeryje p. Olšewskis, tautietis, už porą skatikų skelbia savo brolių pardavimą, šaukdamas savo vientaučius, kad neštų savo spėkas ir sveikata atiduoti už sausus duonos kąsnį Hart Schaffner, Marks ir jų kompanijai ir tuo pačiu atimti paskutinį duonos kąsnį iš sustreikavusių darbininkų ir jų šeimynų, tuo pačiu tas minėtas laikraštis liepia savo skaitytojams eiti ir mindžioti žmogiškas tiesas tų, kurie užprotestavo prieš tą mindžiojimą!

Beje, pradėjau apie ką kitą, o nuvažiauvau net ant Olšewskio. Mat mano norėta pastebėti, kad kito akįj matome krislė, o savo ir rasto neapčiuopiame. Grįžtu prie savo pirmesnės tēmos: nesusipratimai. Nesusipratimai tankiai atsiranda, kad ilgai žiopsodami ką-nors pražiopsome, o paskui — na, nesusipratimas. Taip ir su manim, kad mano prote buvo taip mažai tautiškojo intelektualizmo, kad jokiū būdu negalėjau pamylėti ar pamėgti jau perdaug įkyrėjusių «tėvynės meilės himnų», kuriais tik ir duzgia mūsų «tautietiški» laikraščiai, neskaitydamas, nemačiau kad tarpe tų tautiškos meilės himnų kartais slepiasi išdavikų pašnabžda. Nemažai nusistebėjau pradėjęs anai skaityti «Lietuvą», ir persitikrinęs, kad aš taip toli nuo savo tautiečių galėjau atsilikti, gyvendamas dagi Chicagoje, tame centre tautiečių, senovės Lietuvos mylėtojų ir mininčių kas valanda «Grunvaldinį Mūšį», centre tautiečių-socijalistų ir centre tautiečių-anarchistų. Mano atsilikimas labai didelis, kad ištikrųjų pagal Spencerio teoriją: taip toli atsilikus, jau nėra vilties pavyti mūsų tautiškos karžygius, noroms-nenoroms reik atsilikus pasilikti tarptautišku.

Viskas praeina, bet viltis geresnės žmonijos ateities niekad žmonių neapleidžia.

Bet vis reik grįžti prie nesupratimo, kuris kyla iš to menkiausio mažmožio, kaip antai užsiuolimas vieno žmogaus ant kito. Gyvenimas — kova, kova — užsiuolimai ir apsiginimai. Tą matome ant kiekvieno žmonijos istorijos puslapio. Tie užsiuolimai visoj žmonijos istorijoje matomi sykiu su puslapių vertimu vis darosi netaip juodais ir reik tikėtis, kad galų-gale vis labiau išblankstant ant ateities istorijos puslapių visai išnyks.

Tarpe socialistiškų organizacijų išrodinėjimas vienas kito nuodėmių, kad viešai už jas bausti be pasigailėjimo, parodo, kad dar barbariški instinktai pas žmones užsilikę. Bet pirm negu pasmerkiame kitą, turėtume pasižiūrėti, ar mes esame be nuodėmės. Toks tik atsižiūrėjimas į suklupimus, tuos suklupimus gal sumažinti.

Nusistebėjimas ar pasipiktinimas iš veikiančių žmonių suklupimo neturi jokio raeljonališko pateisinimo. Žinome, kad tautiškoje žąselėse daug lengviau šliužinėti po grublyną bei klampoti po dumblyną šio surėdymo, negu civilizacijos korpėse augštomis kurkomis. Jeigu niekas nepradėtų eiti laukan iš dumblyno, tai klampojimo pabaigos niekad nebūtų. Tie, kurie pirmutiniai pradeda sunkią kelionę progreso linkon, jiems kryptelėjus kojai, mūsų priedermė ne juokties, nes tuo parodome kuo patįs esame, bet klumpantį pakelti bei nuo parpuolimo suturėti, nes jie neša sunkią našta ant savo sprando, o toj naštoj sukrauta ir visų tų, kurie iš klumpančio juokiasi, reikalai. Dirbančių žmonių energija turi savo ribas taipgi, kad neleist jai išsisemti, jeigu norime, kad susipratusiai mus vadintų, mūsų priedermė tą energiją saugoti ir stiprinti.

Klesinė kova kaskart apima platesnius plotus, tą kovą vesti mums reik kaskart daugiau ir daugiau spėkų, kurias naikina mūsų priešai. Nenaikinkime tų savo spėkų patįs.

P. Puskunigis.

Mirtis L. Tolstojaus ir keltatas žodžių apie vėlionį.

Lapkričio 20 dieną telegramos išnešiojo po visą pasaulį žinią apie pasimirimą garsaus rusų autoriaus, filozofo ir reformatoriaus grapo L. Tolstojaus, kuris prieš savo gyvenimo pabaigą apleido savo namus ir iš Jasnou Polianos ir su savo daktaru iškeliavęs į Astapovą Tulos gubernijoje, kur ir pasimirė. Kūnas likosi pargabentas namon, kur su bažnytinėmis ceremonijomis iškelta šermenis.

Kaip žinoma miręsis Tolstoj buvo ekskomunikuotas ir tokiam bažnyčia atsako savo paskutinio patarnavimo, bet sulyg telegramų pranešimų, caras įsakė Šventamjam Synodui, nors ir Tolstoj nesu-sitaikytų su stačiatikių bažnyčia, suteikti tą savo patarnavimą ir melsties už vėlionio «dušlą».

Iškeliavus Tolstojui iš namų ir apsirgus uždegimu plaučių nuo užšaldymo, Šventojo Synodo viršininkas, metropolitas Antonius, tuoj išsiuntė telegramą su prašymu, kad kovojantis su mirėčia Tolstojus susitaikytų su stačiatikių bažnyčia. Telegramai mini, kad Tolstoj nieko neatsakė ant to prašymo, tečiaus rodosi tik valdžia slepia jo atsakymą, kadangi caras įsakė dvasiškijai nežiūrint ekskomunikos atlikti savo pamaldas už vėlionį, o dabar pasirodo, kad dvasiškija labai raukosi.

Dar 1900 metais, kuomet Tolstoj viešėdamas Kryme, sunkiai susirgo, taipgi Šventasis Synodas pasiuntė telegramą su prašymu susitaikyti su bažnyčia, bet kad mirštantis atmetė tokius reikalavimus, Synodas pasirūpino sutvarkyt dalyką taip, kad nieką neprileisti prie sergančiojo, vien dvasiškuosius. Tečiaus Tolstojaus ligoj kriziui perėjus, jis ant dvasiškijos reikalavimų liepė šiuos žodžius parašyti: «Net ir akyveizdoj mirties tikiu, kad dusyk du yra keturi». Su tokiu savo persitikrinimu ir užbaigė jis gyvenimą, paskutinius žodžius išstardamas šiuos: «Pasaulyje tiek daug žmonių ir tiek daug kenčiančiųjų, dėlko gi tik manim taip rūpinatės?»

Mirtis Tolstojaus sujudino visą Rusijos valstybę. Net ir atžagariškiausiai atstovai Dumoje, išgirdę apie jo mirtį, sustojo, kad atiduotų paskutinę pagarbę.

Grapas Leonas Mikolajevič Tolstoj gimė liepos 2 d. 1828 metais savo tėviškės dvare Jasnaja Poliana, Tulos gubernijoje. Pradinį išauklėjimą gavo namieje, po to lankęs Kazaniaus universitetą, kur ejęs mokslą tiesų ir orientalistikos. Metais 1854 L. Tolstoj įstojo į kariumenę Kaukazijoje. Čia ėmė pradžią pirmutinės jo apysakos. Karės baisenybės padarė ant jo tokį įspūdį, kad tie išpuzdžiai ir atspindi visame jo vėlesniame gyvenime ir jo raštuose.

Pametęs kariaviavimą, Tolstoj išvažiavo į užsienį, kur susipažino su laisvo mokinimo sriovėmis. Sugrįžęs namo 1862 metais

apsigyveno savo paveldėtamjam dvare Jasnaja Poliana, ir vedė Maskvos gydytojaus dukterį Andriejevną Behr. Tame jo gyvenimo perijode atsirado jo gražiausi veikalai ir dramatai. 1884 išėmė jo visam pasauliui žinoma apysaka «Anna Karenina», 1890 metais «Kreitzerova Sonata», dramatas «Tamsumo galybė» ir satyrą «Vaisius išsilavinimo».

Nuo 1895 metų Tolstojus pradėjo savo filozofiškus veikalus, pašvęstus moralybės uždaviniais ir klausimams. Netrukus sutinkame jį kaip propagatorių gyvenimo čystatos, protingumo, nuosaikumo ir padarumo. Gyvenimas jo tur būti pavyzdžiu apsiuti mui (kitiems). Už atsakančiausį žmogui gyvenimą paėmė gyvenimą žmogaus valstiečio. Proto darbą vienija su fiziškuoju darbu, apsitaisymo būdą taipgi skolinasi nuo liaudies. Tuo laiku parašytas veikalas «Voskresenje» (Prisikėlimas iš numirusių) atkreipė atydą viso pasaulio žmonijos. Pastarais revoliucijų metais Rusijoje, Tolstojus tankiai ėmęs balsą, kritikuodamas caro valdžią, pasmerkdamas jos piktadarystes. Jo populiariskumas apsaugojo jį nuo cariškos valdžios nagų.

Tolstoj 1901m. likosi galutinai ekskomunikuotas ir išmestas iš stačiatikių bažnyčios ištikimųjų tarpo už jo raštus, pasmerkiančius bažnytinį mokslą. Ta ekskomunika nedarė ant Tolstojaus jokio įspūdio.

Ekonominiams klausimams Tolstoj neperdaug pašventęs triūso. Į tuos klausimus pradėjo atkreipti jis savo atydą tik paskutinių dešimčio metų laiku. Svarbiausiu jam rodėsi amerikoniškas darbininkiškas judėjimas, remiantis teorijomis Georg'o, tvaršlio partijos «vienutinio mokesčio» (The single-tax). Tolstoj pasiliko pasekėju Georg'o pažvalgų ir tą judėjimą daugiausiai savo pažvalgomis ir teorijomis rėmęs.

Atviras laiškas į sąjungiečius.

Draugai! Ilgiau negaliu iškentėti! Smerkite mane, kad ilgai slopinto savo morališkos kančios riksmo neįstengiu ilgiau užslopinti. Išsiplėsti tą mano sielos riksmą priverčia mano draugų—socialistų įrankiai, kokių naudoja dėl viešo išniekinimo manęs, kad galutinai morališkai užmušti. Tylėjau, tikėdamas, kad komitetai imsis už darbo, ištirs mano «prasižengimą», suras intrigų kamuolio siulo galą ir priėję prie kamuolio, veik prašalįs negeistinus sąjungai vaidus. Labai apsirikau. C. K. rankas susidėjo, komisijos susipainiojo ir galų-gale atsiranda žmonės, kurie atima man visiškai tas teises, kurias jūs, rinkdami mane, suteikėte.

Kadangi draugams nėra tikrai žinoma tikra priežastis manų «prasižengimo», turiu būtinai ją išvesti aiškiai, kad pasmerktas draugų, žinočiau, už ką jie smerkė. Tiesa, kad LSS. 1-os kuopos įgaliotosios komisijos, 1 kp. nutarimų apskelbime jūs matote priežastis, bet toli gražu prie teisybės; kaltinama vien už kokių tai C.K. konferencijoje «užtylėjimus» ir susipešimus, o antrąją pusę už panaudojimą valdiškojo teismo ir išvadinimus sąjungiečių bezdžionėmis. Svarbiausia užtylėta.

LSS. 1-os kp. išrinkta Tyrinėjimo Komisija išdavė savo raportus 1 kp. susirinkime. Nekaltinu jos už raportų nepilnumą ir neaiškumą, kiek ji įstengė, tiek padarė; nors ir išsupainiotų siūlytus susirinkimas galėjęs išmatuoti štai ką: Rugsėjo pirmos savaitės pabaigoj, ar antros pradžioje, prašant man administracijos mano uždirtos algos, man ciniškai atsakė: «Agituok, kaip aš, tai turėsi ir tu». Paklausiau: «kaipgi aš galiu agituoti ir prašyti pas sąjungiečius algos? Tu agituoji leidimui knygos «Mot. ir Soc.» bei kam kitam, o ne savo algai. Pagalios reikalauju, kad pildytum tai, ką tau įsako sąjungiečiai». Čia atsiveria visos šaltinis pludimų, išniekinimų «daugiškais» epitetais, ir kad esu netikęs, nega-
liu reikalauti, kad man būtų mokama pilna alga. Suprantama,

kokių jausmus reikia jausti, girdint tokius atsakymus, gaunant tokių atlyginimą už sunkų, sunkų triūsą. Ko neišdrįso, ar gal gėdijosi pasakyti administratorius, tą dabaigė jo asistentas J. Miškinis. Konsekvencijos neverta kartoti, nes jau pasakiau «K-s» N42.

Tečiau skundo nebuvo, pakol neatsirado priežastis, kad skundas reikalingas ir J. Griniui; Spalio 2 d., matomai supykęs ant manęs už talpinimą «Kovon» drgės M.M. Račiūtės straipsnio ir už tilpusį drg. A. Purvio straipsnį, praėinant man pro administracijos kanceliariją, J. Grinius su pasididžiavimu apreiškia, kad turįs kokių tai ir nežinau nuo ko «afidavit» ir dabar parodysiąs, ką jis galiųs. Nežinodamas kame dalykas, nusistebėjęs susilaikiau, užklauskamas, kasgi tokio pasidarė. «Ką jie man skirs algą! — sako. — Aš apsiėmiau ant Bagočiaus algos ir po tiek atsiėmsiu. Tuoj skundžiu sąjungą teisman!!!...» «Griniau, — pasakiau, — juk žinai, kad sąjunga neturtinga ir tu trauksi paskutinį iš jos skatiką, kad atiduoti kapitalistų įstaigoms. Argi nėra draugų, pas kuriuos teisybės gali jieškoti, jei nesutinki su argumentais drgo Purvio ir drg. M. Račiūtės? — «Ką aš ten su šioškais ir tokiais provosiesiu, man teismas išmokės, kiek man reikia!» Ižeistas tokio argumento, pasakiau: «Ar tai socialistiškas darbas?... Ar tu tą gali daryti? Pagalios, kodėl nieko nesakiai, kuomet pamatiai LSS. V Suvažiavimo protokolo nubalsavimą, kame dalyvavusių balsavime diduma nuskyrė tau \$40 ir nuošimčius nuo padaryto sąjungai pelno. Tai gi, sakai, kad sąjungai daug naudos padarai, todėl iš nuošimčių gali dasipildyti sau algą ir paimti dar ir daugiau, negu \$60 į mėnesį». Čia visas apmaudos kibiras išsiliejo ant mano galvos. Tik kitame kambaryje sėdėdamas atsakiau, kad nėra ko taip rustaut, nes laiko sau pagelbininką, kuriam juk ne iš savo kišenius moka algą, o kuris kaip šuo kandžioja zecerius ir daro nesutikimus, tar naudamas J. Griniui lyg slaptąjį policija.

Štai yra svarbiausia priežastis mano «prasižengimo», nes tuoj po to ir areštuota, o su pagelba kreivos prisiekos nusiūsta kalėjimui.

Administracijos pranešimas C.K.—tui, kad tuoj į mano vietą pastatė jau kitą, taipgi aiškiai liudija, kad nemanyta iš kalėjimo greit paleisti. Taipgi tuoj pasirūpinta pasiūsti į laikraščius «korespondencijas» apie «Kovos» redaktoriaus areštavimą už «šlykščius darbus». Dokumentai pas mane.

Antro gi pasiskubinta tuojaus laiškus išsiuntinėti «prieteliams», kad tas neapkenčiamasis, — prieš kurį, turėdami savo organą ir tiesą, viešai, matomai, neišdrįso išžengti, tik kaip kurmiai knisosi tamsoje, — jau esąs kalėjime, o viens iš tų prietelių štai ką atsako Griniui:

«Chicago, III. 13 Spalio, šm. ... Ir ištikrųjų J.B. Smelstorius įtekmė dabar ant kitų metų likti «Kovos» redaktorium kaip į šulnį įmetė. Beabejo dasižinojęs ir L.K. netylės, jei prie «Kovos» dirba taip dideli vaikai. ... Ar jau paleido iš kalėjimo? Parašyk daugiau... Grigaitis beabejo geriau galėtų, negu J.B. Smelstorius. Juk redaktoriaus pareigos tik nuosekliai vesti reikalus ir visur apsvarsčius gerai atsinešti, o pas P. Grigaitį, rodos, kad tas galima... Ar jūs tikrai žinote, kad Grigaitis apsiima būti «Kovos» redaktorium? Jei taip, tai duokit man žinią...»

Lauksiu «Kovos» numerio, kurį redaguoja p. V. Daukšys...

Lengva suprasti, kas buvo rašyta, kad gauti šioki atsakymą. Džiaugsmas iš mano patekimo kalėjimui aiškus. Juodoji politika, prie kurios vartota ir intrigos, buvo varoma. Norintiems mane iš kalėjimo išvaduoti buvo įpasakojama, kad kėsiesiesiu ant gyvasties J. Miškinio ir kiekvieno, kas statytų kauciją, pinigai gal žlugti. Į penktą dieną kalėjime gautame laiške Grinius taipgi ciniškai man sako, kad nieks kaucijos nenor užstatyt, o jis «kad ir turėtų savo pinigų ganėtinai, bijąs prakišti, nes kas užtikrįs, kad nepabėgsiu». Aš galiu pabėgti, ant kurio guli jungas, aš, kuriam padaryta skriauda, bėgsiu nuo teismo, kur ir man bei liūdytojams

leista būtų pasakyti žodis mano apsiginimui. Bet čia rūpėjo parodyti iš manęs baisiausį kriminalistą, nes šnipu ar pinkertonu įtarturbūt nebuvo galima, rūpėjo priversti mane pasiduoti policijos priežiūrai, kad uždaryti burną ir tokiu būdu neleisti pasisakyti draugams, kas man skauda. Kad pasakiau, nieko iš kaltinamųjų neįvardindamas («Kovos» N42), Griniaus šokta prie telefono šaukti policiją, tik kad sulaukė ji namiškiai.

Tą viską 1-mos kuopos susirinkimas būtų galėjęs patirti, jei Tyr. Komisijos raportai nebūtų buvę supainioti. Suprasta tik dalelė dalyko. Svarbiausiu daryta būtinai «susipešimą» ir už jį reikalauta nubaudo. Nesipriešinau, jei už «jį» nebūčiau sunkiai nubaustu. Nereikalauju baudimo ir tiems, kurie tiesioginiai bei netiesioginiai padarė man neatlyginamą skriaudą, nes tas baudimas nė kiek tos skriaudos man nesumažys. Reikalavau vien teisybės aikštėn išvedimo.

Turbūt, kad kas neimtų J.B.S-ų (kad šis tyli) teisint, ir atsiradus progai, nes redaktorių Komisijos pranešime nesuskaitomą žodį «susipešė», pakeitė žodžiu «susielgė». Už tat galima denuncijuoti. Rašo ilgiausį straipsnį, apkaltinant redaktorių už sukraipymą prasmės jų straipsnio, nors tas vienų-vienas žodis klaidų atitaisyte pataisyta taip kaip buvo. Tą paliūdija «Kovos» zeceriai, kad joks kitas sakinytis nebuvo red. paliestas. Atitaisius tą žodį bešališkumas turėtų ir pasikakinti, bet čia rūpi, kaip-nors sukelti polemikas ir apkaltinti, o kuo? Būtinai tuo, kad *susipešė*. Reiškia, esant «Kovos» redaktorium, jeigu žant jo gatvėj ar kur-nors užpuls gatvevaikis, užpultamjam nedaleistina gintis, nes tai peržengimas etikos! Puiki teisingistė! puiki logika!

Būčiau tą viską nukentęs ir užtylėjęs, jeigu minėtoji «Komisija» nebūtų atėmusi man teises, kurias jūs suteikėt, kad bereikalinga, bergždžių polemikų netalpinti, bet kad ji varu talpina, įtardama mane egoistu, priverstas save apginti, nes esu žmogus, o jautų neteisybių perdaug jau man pridaryta.

Jonas B.Smelstorius.

NB. Kadangi OK. veikimui iškilusiam incidente ilgai nepasirodant, o kadangi kiekvienam kaltinamam turi būt leistina apsiginti, todėl paduota spaudon ir J. B. Smelstoriaus «atviras laiškas» Gavus P.K. tarimą link to dalyko, pasirodė, kad sulaukyt minėta apsiginimą jau negalima.

Red.

Apie Prusu Socijaldemokratius.

Jau nuo 1895 metų Tilžės darbininkai socijaldemokratiai per savų rinkimus į Reigstaga stato kandidatūrą didžiųjų Skaisgirėnų dvarponį Hofero, kaipo įžymiausio veikėjo tarpe Prusų socijaldemokratų. Iš renkamų balsų daugumos matyt, kad tarpe Prusų darbininkų susipratimas ir vienybė auga ir jau nebetoli tas laikas, kada jie savo tikslą dasieks.

Neapkenčiamas jisai yra dvarponiams, policijai ir dvasiškijai, kurie per rinkimus nesidriovi visokias šuonybes ir nebutus daiktus ant jo pramanyti, kad tik nužeminti ir diskredituoti jo įtekmę tarpe darbininkų. Mat jo dvaruos, geresnės už kitų Prusijos dvarų darbininkų sąlygos ir apsiėjimas, ką liudija ilgas darbininkų pas jį gyvenimas ir sutikimas.

Užveždėtojų ir prižiūrėtojų pas jį jokių nėra, darbininkai patį save prižiūri ir žino ką dirbti ir darbą sąžiniškai atlieka. Štai dvarponio socijaldemokrato Hofero dvaro darbininko sąlygos, kurios gana augštos ir įdomios ir kurias Prusu darbininkai parrisamdydami kituose dvaruose pavyzdžiui stato savo darbdaviams, nepročalį bus su joms susipažinti ir

Didžiosios Lietuvos dvarų darbininkams:

Kumečiai (laukų darbininkai) pinigais gauna ant metų 100 markių, 24 šepelius rugių (1 šep. 82 svarai), 6 šep. miežių, 6 šep. avių, 12 šep. pabirų-kiaulių šėrimui, 4 šep. kviečių, 14 meterių malkų, 120 lysių žemės bulvėmis pasisodinti ir veltui gyvenimo kambarį; kumečiai ir španiokai gauna: po 1 kambarį, 1 virtuvę ir 1 kambarį sandėliams, 1 karvę, 1 avį ir sodelį viralams pasisodinti.

Moteris gauna žiemą 50 fenigų, vasarą 60 ant dienos. Dirbimo laikas; vasarą 12 valandų, žiemą nuo tamsos iki tamsai.

Višų laiko dirbamos valandos mokama: vyrams 20 feg., moterims 15 už valandą.

Španiokai (arklių ir gyvulių prižiūrėtojai) ant metų gauna 105 markes daugiau už kumečius.

Darbininkai pas Hoferį, beveik visi iš Didžiosios Lietuvos, Suvalkų gub., lietuviai suvokietėje, nekurie dar moka lietuviškai kalbėti, skaito ir parsišaukdina įvairaus turinio vokiškus socijaldemokratiškus laikraščius.

Taipgi ir Tilžės lietuviai socijaldemokratai, nors tėvas su motina moka kalbėti lietuviškai, bet šeimyna vien vokiškai kalba ir vokiškus socijaldemokratiškus laikraščius skaito.

Napaleonas Smalstys.

Prie Ant. Bernoto sensacijų, tilpusių «Kovos» N.47-tam.

Idant dalyką pastatyt tikroji šviesoj, tad tame klausime reikėtų gana daug prirašyt, bet ar verta gaišyti tiek laiko ir užimti tiek vietos laikraštyje, kuomet jau ir be to «Kova» beveik tik ypatingais vaidais užkimšta. Būčiau gal nieko nerašęs, nes pakolaik teršė ir pludo tik mano ypatą, pakolaik žeidė tik mano vieno garbę, patoliai tylėjau. Bet kuomet mane diskredituoja, beveik ir įkriminuoja visai Sąjungai, po draug ir visai lietuviškai visuomenie, tuomet priverstas esu atsiliepti ir įieškoti teisybės.

Kas žino ir pažįsta A. Bernota, tam yra gana aišku, sukokiu tikslu leidžia tokias bjaurias paskalas ant manęs. Kas atmena Ant. Bernoto darbus ir intrigas, kurias sukėlė tarpe sąjungiečių suviršum pora metų atgal, kas atmena jo bjaurią agitaciją, kuomet jis visoms savo pastangoms griovė kuopas, ardė sąjungą ir kenkė darbininkiškam solidariskumui kaip tik įmanė, nes jis aiškiai yra pažįstamas ir šiandien matome jo darbo vaisius.

Ant. Bernotas jau nuo pat prirašymo prie sąjungos šiais metais, pradėjo vesti slykčią politiką tarpe «Kovos» darbininkų, jis savo netikusiu papročiu, o gal iš prigimimo, stengėsi sukurstyti kitus darbininkus, prieš viens kitą. Galiausia pasirodo, jog Ant. Bernoto ir kitų zecerų žinota apie suareštavimą Smelstoriaus.

Jų buvo įkalbinėjama, kad Smelstorių ir Bujanauką, nesirupinti paliuosuoti iš kalėjimo. Bet pagalios, Bernotas ir kompanija pasistengė suverst visas tas bjaurības ant manęs. Pasistengė 1-mos kuopos surinkime, man neesant suverst visas tas bjaurības ant manęs, pasistengė galiausiai net viešai

per spaudą mane apjuodinti kaip tik galėdami.

Zinoma: Bernotas ir kompanija dasiekė savo tikslą, apjuodino mane. Daėdė iki tiek, kad priverstas buvau atišaukti iš kuopos, podraug ir iš sąjungos, nes su tokiais žmonėmis, kurie be mažiausio užsisarmatijimo, be mažiausios gėdos gali leisti tokias bjaurias paskalas ir nulatos daryt slaptus naminius kivirčius, daugiau darbuotis negalima. Aš atsitraukiu. Bet reikalauju, idant Ant. Bernotas priduoūt tikrus darodymus mane apkaltinančius, kuriuos man primeta viešai per spaudą, «Kovas» N.47—tam. Reikalauju, idant tie darodymai būtų paremti tikrais faktais, idant sąjungiečiai galėtų matyt mano prasikaltimą tikroj šviesoj. Rementis tais darodymais, galėsiu padaryt tolesnią tąsą, arba nurodyt tam tikrą vietą, Ant. Bernoto darbams bei jo ypatai.

1) Kad nurodytų, jog L. S. Sąjungoj yra 2000 narių; 2) Kad nurodytų, jog įplaukia kas mėno, mėnesinių duoklių, bei prenumeratos už «Kovą» \$400,00; 3) Kur ir kada aš spjoviau ant socializmo ir ant kokio; 4) Kokiame susirinkime ir kada aš ketinau skusti Sąjungą už algą į valdišką išėmą; 5) Kas yra mano pagelbininku ir ar tikrai jam mokama po \$10.00 ant savaitės iš Sąjungos izdo; 6) Ar viršija pašalinių darbų išlaidos, įplaukas ir koku būdu; 7) Kad parodytų bjauriąją bedugnę arešte Smelstoriaus ir ar aš tame kaltas; 8) Kad tikrai paliudytų ir priduoūt daromus, jog aš iš centro valdybos, ar jos narių gaunu kokius pranešimus; 9) Kad as sakęs, «jeigu mane išvays, bet aš ir jus išėsiu», kur taip sakiau ir kada; 10) Kada aš padaręs provokaciją, ar ką panašiai, kur kuomet ir kaip; 11) Kad priduoūt tikrus darodymus, jog aš išvežiau ar nuvežiau centrai kokius tai ekundus ant zecerių.

Šiem visiem ir kitiem klausimam, idant kartą padaryt nesusipratimam galą, turės but nuskirta bešališki bei teisių įgalioti žmonės, su kurių pagelba tik išrišime tą bjaurią pinklę.

Tuos ir kitus klausimus, kurie lytisi to bjauraus incido, suformuluosiu ir pasiūsiu nuorašus kiekvienam centro komiteto nariui, kurių turi but tikriausia pareiga, tvarkyt organizacijos reikalus. Kartu turi but tikriausia pareiga apgint organizacijos ir jos narių teises. Todėl dar pranešu visiems, jog jie žinotų kame dalykas. Jei tas nebus atsakančioj tvarkoj veikiama, tad tuomet žinosiu, jog dar nelaiiku socialistais vadinamės, tie idealai dar labai toli.

Kaip augščiau minėjau, jog dėlei intrigų, sukeltų per seniau žinomus intrigantus, apledau kuopą ir podraug Sąjungą, todėl, kad nenoriu but daugiau taip bjauriai šmežiamu. Savo resignaciją pasiunčiau centro sekretoriui 13 d. Novembro. Bet iki šiam laikui dar jokio atbalsio apie tai nesigirdi. Matomai centro sekretoriui nerupi S-gos administracija, kuri gali likt be užziurėjojo, be žmogaus, nes intrigantai mat pasistengė išmest iš sąjungos ir tuo pat nutarė savo nutarimus realizuoti. Mat jau tuomi pasirodė, ant kiek demokratiškai valdosi mūsų kuopos. Buvusieji mano draugai, aš neprašau, kad jūs gintumėte mano ypata, dėl kurių dirbau keliatą metų su didžiausiu atsivadimu. Tik atkreipiu jus aty-

dą, idant geriaus dabotumėt savo organizacijos tvarką ir apsisaugotumėt nuo tų bjaurių intrigų, kurios sunaikina visą jusų triusą ir atima energiją jusų idealiskam darbui. Aš išmestas, bet aš pavienė ypata, rasiu savo gyvenimui reikmenis, nereikalaudamas jusų pagelbos, nes jeigu jūs mane apleidote tokiais intrigantais, tad aiškus ženklas, jog aš jums ne-reikalingas.

Jusų buvęs narys ir administratorius: *J. Grinius.*

Parašė O. Birmontaitė.

ŠIS-TAS IŠ ITALU GYVENIMO.

Įspudžiai iš laiškų P. E.

Kas sykis atvažiavusi Milanan, randu—kokį nors visuomenišką apsiereškimą. Ši sykį Hallejaus kometa— taip pat svarbi priežastis milaniečiams parodyt savo visuomenišką gyvenimą.

Naktis. Jau po 12—tos, greitisis traukinys atplėskėjo Milanan. Greitai atidavus padėti daiktus, skubinuosi miesto centran, t. y. ant pažįstamos «Piazza du Duomo», arba po Emonueliaus galerijoms pavaikščioti. Pažįstamos senos Milano miesto sienos, siauros ir plačios gatvės, aukšti, seni ir nauji namai, uždarinėtos krautuvės, bet atidari restoranai, primena rudens dienas. Po gero pusvalandžio, atsiduriau priešais Leonardo da Vinči ir ko tik netariau:

— Ah... Sveikas gyvas, ilgabarzdil!... Aš vėlei čionai... Bet galvočius užsimastęs apie kokią tai naują idėją, manęs tarytum kaip ir nepatėmijo. Dar sykį dirstelėjus tiesiai jam akisna—žengiau taliau,— tiesiai ilgon ir šviesiai apšvieston galerijon.

Po galerijų dengtų grazių stogu, išsitaisë eilė stalielių. Už stalielių skamba garsi milaniečių kalba, stovi ant stalielių pilni ir tušti stiklai: vieni geria, kiti garsiai kalba, o vidui ir toliau po galerijas, vaikščioja jauni ir seni, vyrai ir moteris su įvairiausiais skribliais: čion pamatysi ir laužytus tiesiai niosios mados ir plačių—plačiausius rėčius. Tarp publikos bėgioja laikraščių padavinėtojai ir nesavais balsais šaukia:

— Corriere!... Socolo!... Corriere... Socolo!... Jauni užbėga pirmyn ir greičiau parduoda, o keletas senų bobelių, baisiai vargingai apsitaisiusių— nepabėga greitai, neišrėkia, žinoma, daug mažiau parduoda. Dreba jų kauluotos, liesos rankos laikraštį parduodant, išdantėjusi burna neištaria ir jau užkimusi gerklė neiššaukia.— bjauri ir šlykšti konkurencija. Iš gilumos didžiųjų restoranų pasiekia muzikos ir šansonetų balsai.

— Avavti!... La cometa!... Pergresso!... Tuoj pasirodo keletas moskiruotų (apsitaisiusių) jaunų vaikinių: viens ilgais juodais rubais, su Leonardo da Vinči kepure ir ligu popieros žiuronu tur nuduoti astronomą Hallejį. Jo svyto jyra jo laiko minia. Čion taip pat ir tepliorius su įvairiausiais tep-tukais. Paskui jį seka šio laika astronomai. Liksmi, pilni gyvumo, eina jie greitai iš vienos galerijos į kitą. Viduryj galerijų po aukštai gaubto stiklo stogu, ant didelio raudono

rką ir ap-
ikina visą
i. Aš iš-
ni reikme-
ane aplėi-
š jums ne-

Gritius.

IMO.

kį nors visu-
eta— taip pat
omenišką gy-

ys atplėkėjo
binuos miesto
omo», arba po
mos senos Mi-

aukšti, seni ir
dari restoranai,
lžio, atsiduriau

š vėlei čionai...
ją idėją, maną
irstelėjus tiesiai
šviesiai apšvie-

aisė eilė stalių,
stovi ant stalių
kalba, o vidui ir
vyrų ir moterų
laužytus paskuti-

arp publikos bė-
lsais šaukia:
colo!... Jauni už-
etas senų bobelių,
greitai, neišrėkia,
į kauluotos, liesos
rna neištaria ir jau
kšti konkurencija
ikos ir šansonetų

ol... Tuoj pasirodo
tikinų: vieno ilgiau-
ure ir ligu popierus

Jo svytų įvairia-
su įvairiausias tep-
mai. Liksmi, pliai
jos į kitą. Vidurij
ant didelio raudono

kryžiaus, Italijos herbo, susėdo maskiruoti į kruvą, išsitraukė iš kur tai gitaras. Stygos, nors ir silpnos, suskambėjo, jauni ir seni susikabino į poras ir leidosi šokti. Merginų nėra, šoka vien tik vyrai su liarvom ir be liarvų.

— Avanti!... Pgresso!... La cometa!— šaukia keletas balsų iš netolimos minios, Sukasi, ritasi viens už kito, užbėga pirmyn, sušaukia ką tai... Vidui žengia nedidelio ugio vaikas, visas žvaigždėms nukaišytas ir ilgiausia popieros vuodega velkasi žeme. Aplinkui einantieji šaukia, rėkia, juokiasi... Astronomai meta šokius ir greitai nustato savo žiurus į kometą; tepliorius tepa ant didelio audeklo paveikslą.

— La cometa!... La cometa! Neatsidžiaugdama šaukia minia— Viva la cometa!— Viva! Halley!

Netrukus atsirado ir didesnioji muzika. Apie dvidešimtis muzikantų—darbininkų žengia mažais žingsniais pirmyn ir griežia «Marselietę». Visa minia renkasi aplinkui muziką. Su muzika drauge pradeda dainuoti ir pavirsta kaip ir demonstracija. Po «Marielietės», griežia kitas darbininkų dainas. Muzikai pasibaigus krinta petardos žemėn. Sprogstantis petardų balsas, tur išreikšti pasaulio ir turtingųjų luomų žuvimą. Šį sykį žandarų ir karuomenės nematyt.

Kita gi minios dalis susirinko ant «Piazza du Duomo». Vieni pavargę miega ant suoločių, grindų ir taip ant žemos tvoros prisiglaudę, kiti gi žiuri aukštyn, norėdami pamatyti tikrai kometa, bet veltui: ant mažo pilko dangaus sklypelio, nieko nematyt. Taip visą naktį minia užia, šaukia, džiaugiasi ir juokauja, kol visai neišaušta. Pavargę, vieni eina namo gulti, kiti, neturėdami kur pasidėti, krinta čion pat: kas ant suoločių, kas ant plačių ir didelių katedros laiptų, o kai kas sėdi prie Emanueliaus grotelių, alkunėms pasirėmę taip ir snaudžia.

Einu ir aš gulti. Labanakt, skaitytojau!
Galas.

Marija Konopnicka.

Liuosas samdininkas.

Takeliu siauruoju, kuris laukais bėga,
Slėpdamos javuose, lyg kad kaltininkas,
Ein' galvą apleidęs, su sena sermėga

Liuosas samdininkas.

Išžiura taip niekad neslėpė turinio,
Kaip palyginime, taip pajuokiančiamjam,
Niekad tiek nebuvo skausmo vidurinio

Asmenų gyvamjam.

Metai buvo sunkūs; lytus nes'gailėjo
Rimbais sidabriniais pasėlius kapoti,
Iš grūdų vos šiaudus ir pelus galėjo
Žemelė išduoti.

Mokesčiai išplėšė ir seną grintelę,
Sudiev vien jos sienoms tarti prisiėjo,
Tik pasėmęs sauja žemių į skarele,

Keliu jis nuėjo.

Ties galva jo kybo padangių melynės,
Pagiryj dudelės aidai orą glosto,
Liuosas samdininkas tik skvernu rudinės

Stovint akis šluosto...

Liuosas jis, nes pančius, ką pirma jį rišo
Prie gimtinės žemės, kur tiek prakaitavo,
Istatymo kieto sakinyš išrišo

Ir jį paliuosavo.

Liuosas jis, nes šiandien jau jam neberekia
Rūpintis, kad šieno kam rindon prikrauti,
Plačioji padangė pastogę suteikia,

Gal kur nor keliauti.

Liuosas jis, nes šiandien atviras jam svietas,
Nespaudžia jį vargas dėl keno likimo,
Negut petį dalgis, rūbas nudėvėtas

Ir skausmai buvimo.

Liuosas, nes našlaitis, kurs buvo jam likęs,
Iš bado sutino, mirė — jau nelaukia!...

Tiktai senas Kudlius už vartų palikęs

Viens sau tyliai kaukia.

Liuosas! juk jis gali triūst arba dykauti,
Ar ilgai slopintus sielvartus paleisti,
Ar keikt, siust ir verkti, ar dainuot, juokauti

Dievs tur jam atleisti.

Gal kaip šarma stingti nuo šiaurės pūtimo,
Mušt galva į žemę, bėgot išsijuosęs —
Nuo saulės kilmio lig nusileidimo,

Nieks kitaip nestosis.

Mokesčių reik valdžiai... Tavąją grintelę,
Prakaitu sulietą tą žemės sklypelį

Pasiims kas kitas — tu eik, radęs kelią,

Paėmęs dalgelį.

Eik, eik sau! nes reikia mokesčius sukrauti!

Nors tris varpos vieną grūdą tau atneštų,
Nors metus be duonos tau reiktų badauti,

Mokesčius išplėštų...

Kogi jisai stovi! juk kaip paukštis liuosas!...

Nori — lai gyvena ar pasiskandina,

Nori — lai padvesta ar į darbą ruošias,

Ką tas neramina?

Nuo galvos sau plaukus sau joms pešti gali,

Gal sprogti bedirbant arba būti dykas,

Gal kristi lavonu, nieks netars žodelį

Liuosas samdininkas!

J.B.S.

LAISKA I REDAKCIJĄ.

GERBIAMOJI «KOVOS» REDAKCIJA:—

Meldžiu paaiškinti šiuos klausimus:

1) Iš kiek ypatų susideda Suvienytų Valstijų kongresas? Kiek Valstija siunčia atstovų? Ar ir pavietas siunčia? Ar Suv. Val. priverstinai turi siųsti atstovus į kongresą, ar ne?

2) Ką reiškia «House of Representatives»?

3) Kokis skirtumas tarpe kongreso ir registratūros? Abelnai kaip ir ką jie veikia?

J. P. J.

Jungtinių Valstybių kongrese turi būti 391 atstovas, bet tas pilnas skaitlius nevisuomet buna. 61 kongrese buvo tik 387 atstovai (keturios vietos buvo tuščios); 62 kongrese bus 390 atstovų (viena vieta tuščia, bet rodosi ji bus užpildyta).

Jungtinės Valstybės yra padalytos į kongresionalinius

distriktus ir tik iš distriktų yra renkami atstovai į kongresą. Ne ant kiekvienos valstijos pripuola lygus distriktų skaitlius. Distriktai dalijasi pagal žmonių skaitlių.

Kiekvienas distriktas (apskritis) tur rinkti, bet nevisuomet kiekvienos butinai tur pasiūsti; atsitinka, kad distriktaus neišrenka atstovo, todėl jo vieta kongrese liekasi vakanse.

House of Representatives — reiškia apskričių atstovų susirinkimas, t. y. taip vadinamas parlamento, kuris padalytas į dvi dali, žemesnysis rumas. Augštesnysis vadinasi senatų. Senatan įeina po 2 atstovu nuo kiekvienos valstijos. Įnešimai pirma buna svarstomi žemesniojo rumo susirinkime, nutarimai, eina į augštesnį (senatą) ir augštesniamjam priėmus ar atmetus, nutarimai eina galutiniam užvirtinimui prezidento gabinetan.

Skirtumas tarpe kongreso ir legislaturės tame, kad kongresas susideda iš visų Amerikos sujungtų valstijų atstovų, o legislatura tik iš vienos valstijos pavietinių atstovų. Kiekviena valstija turi savo atskirą konstituciją ir įstatymdavystę, kuri vadinama legislatura. Tuo tarpu kongresas yra visų susivienijusių valstijų bendra įstatymdavystė.

Ką įstatymdavystės veikia, tai jau rodo bereikalo būtų ir aiškinti.

Red.

GERBIAMOJI «KOVOS» REDAKCIJA!

Meldžiu patalpinti šį mano laiškelį į «Kovos» skiltis.

Dalykas tame: — mes turime tarpe LSS 137 kuopos tokius draugus, kurie priklauso netik prie tautiškiųjų pašelpinių draugysčių, bet tuom tarpu priguli net ir prie bažnytinių ir sykiu buna ir socialistais. Akšė laisvųjų darosi laisvais, bet sakramentus taipgi valgo. Tarpe socialistų taipgi nemažą rolę lošia, dar net išvadina kitus siaurai regiančiais, kad tik dėl socializmo dirba.

Padėkim, jeigu reikėtų palaikyti už socialistų pusę tarpe kitų poliškųjų organizacijų, tai netik nepalaiko, bet dagi varo savo agitaciją prieš socialistus. Ir be abejonės tokie didelė dezorganizacija daro, nes budami S — gos nariais niekina ją (sąjungą) nesusipratusiems.

Laukiu su nekantrumu paaiškinimo, kas su tais draugais daryt, ar nelaikas būtų prašalint iš socialistų tarpo?

Andrejevas.

Socialistai niekam sąžinės laisvės negali varžyti. Jeigu kas dar negali apsieiti be prietarų, parodo dar savo nesusipratimą, tokį kaltinti socialistai negali, negi neturi tiesos persekioti, nes kėsintusi ant žmogaus sąžinės laisvės.

Tečiau socialistas, kuris prietarus augščiau stato už mosklą, nėra dar socialistu iš persitikrinimo. Jis gali buti organizacijoje, nedarydamas jai skriaudos.

Varymas agitacijos už priešingas socializmui politiškas organizacijas ir viešas niekinimas tos organizacijos, kuriai priklauso kaip kovojantis proletaras, yra peržengimu socializmo principų ir jei tas galima prirodyti faktais, toks žmogus negal buti socialistų organizacijoje, nes jis yra jos priešas.

Red.

Korespondencijos.

ELIZABETHPORT, N. J. Darbai šiuom sykiu eina negeriausiai, iš kitur pribuvisiam, prastam darbininkui, sunku darbas gauti. Darbai čia daugiausiai reikia už pinigus pirkti arba draugas turėti, kad įprašytų į darbą. Pragyvenimas brangus, o uždarbiai prasti.

Pastaru laiku čia lietviai turės 2 bažnyčias; seną ir naują baigia statyti, kurios pašventinimas atsituvo 6 d. Lapkričio. Saliunų čia taipgi yra labai daug, už tai ir girtuoklytė labai išsiplėtojus; geria vyrai, moteris ir mažiems vaikams duoda, kad geriaus miegotų. Teko patėmyti, kad tulos moteris, laike T. Kapucino misijų, prisipiko brostų, apikabinėjo sprandus, Pranė škaus «agurkais» susivaržė savo storus liemenius, bet tas nieko neapsaugojo ją nuo girtuokliavimo, kad bandai kam įkalbikėti, jog vietoj gėrimo, geriaus būtų nusipirkti laikraštį arba knygą, tai sako: «Kapucinas iškeikė tuos, kurie skaito laikraščius ir knygas, tai kam man juos skaityti. Tai kokius vaisius mums atnešė T. Kazimiero pamokslai.

Neseniai čia susitvėrė LSS 147 kuopa. Išsykio prisirašė apie 28 nariai. Spalio 7 d. minėta kuopa turėjo savo susirinkimą, į kurį pribuvo vos 13. Tapo išrinkta kuopos valdyba, iš sekančių ypatų: — Org. J. Mickevičius, Sek. M. Speičys, finansų Sek. K. Latvenas, Izd. P. Stukas, Kny. A. Zaylka.

Lapkričio 19 d. minėta kuopa statė ant scenos Br. Vargšo «Paskutinė Banga». Pelnas vakaro skiriamas dėl lietuoko knygyno.

Spalio 21 d. min. kuop. parengė prakalbas. Kalbėtojai buvo iš Brooklyno: J. Šaltys ir J. Šukys.

Spalio 13 d. buvo parengtos prakalbos Liet. Sunų D-tės kalbėtojais buvo J. V. Liutkauckas iš Brooklyn ir vietinis P. Mikolainis.

Spalio 15 d. kun. Džindžius, labai išbarė savo avelis kam ėjo ant prakalbų: sako «atvažiuoja koks bedievis, tai jus ir bėgate paskui jį». Bet jo žodžiai, nieko nekenkia, nes žmonė ant prakalbų, skaitlingai atsilanko.

Spalio 21 d., t. y. minėtos kuop. prakalbose, dalyvavo ir A. Antonovas, pardavinėjo savo «Pipirus» ir kalbėjo iš Suvienytų Valstijų istorijos.

Dėl uždengimo lešų, buvo renkamos aukos, kurių surinkta \$4.90.

J. J. Morkūnas.

SAJUNGOS REIKALAI.

L.S.S. Centro Sekretoriaus Pranešimai.

363) Gavns nuo J. Griniaus pranešimą, kad jis iš priežasties I-mos kp. nutarimo išmestį jį iš S-gos nebegali pildyti administratoriaus pareigas ant toliaus, užklausta sekančių kandidatų: P. Garmaus ir J. Petkuno, ar jie kuris gali tuojaus važiuoti į Ad-ją ir užimti vietą. Tas pranešimas drauge su kandidatų atsakymais pa-

No
eiusta P.
964)
N.Y
19 d.
referendu
ber 25, 15
Blan
Brooklyn,
N.Y. C

Perži
dento «Kc
1. a) J.
šimo;
ant t
ko ir
dimo
dišką
2. a) J.
vimo,
suareš
tavin
vės, l
susipr
liūdij
spaus
3. a) B.
kalbė
4. a) K.
kiniu
be joki
yra ka
5. a) 95 t
b) 60-
rius bū
Žymon
6. I-mos k
P.K-
kp., at
ministr
7. 19-tos k
kinį ir
Iman
1. Dėl
J.Miškinis
amo: J.Mišk
2. a) J
turi susidėti
torius, taip
o septintą ne
1) gauti rasy
tus patūdijin
dokumentus,
visais dokum
tinti, ar B. Bu
ties J. Miškin
I trečiųjų tei

*) Apart from
the committee's list

siųsta P.K.-tui.

364) Kandidatų atsakymai su legitimacijomis pasiųsta P.K. N.Y. City 26, XI, 10. LSS. Centro sekr. *Aug. Purvis*

LSS. referendumai «III» ir «IV».

19 d. November š.m., Ref. Tv. Komisija išsluntinėjo kuopoms referendumo blankas, kurios turi būti sugrąžintos *ne vėliaus December 25, 1910.*

Blankos turi būti gražinamos antrašu: *J. Šukys, 120 Grand st., Brooklyn, N. Y.*

N.Y. City, 25, XI, 10. LSS. Centro Sekr. *A. Purvis.*

Pildančiojo Komiteto Tarimas N 79.

Peržiūrėję visus priduos dokumentus reikale iškilusio incidento «Kovos» Administracijoje — randame:*)

1. a) J. Miškinis buvo svarbiausias faktorius pradėjime to sumišimo; b) J. Miškinis stovėdamas už valdiško teismo pečių ir ant toliaus užsipuldinėjo ant J.B.Smelstorius ir B.Bujanaucko ir grasino ant toliaus su kalėjimu; c) J. Miškinis dėl suradimo teisybės, vieton kreiptis į trečiųjų teismą, kreipėsi į valdiškąjį teismą.
2. a) J. Grinius permatydamas visą dalyką ir pasekmes suareštavimo, nesistengė išvengti to; b) J. Grinius uždėjęs kauciją už suareštuotus, vieton laukt dalyko ištyrimo grasina vėl suareštavimu; c) J. Grinius kaip ad-rius, vieton atleisti iš spauštuvės, laiko ant toliaus J. Miškinį, kuris davė progą visiems nesusipratimams iškilti ir dabar denuncijuoja apskųstuosius, kas liūdi, kad J. Grinius nesistengia tuos vaidus prašalinti iš spauštuvės.
3. a) B. Bujanauckas, denuncijuojamas J. Miškinio ir grasinamas kalėjimu negali dirbt savo darbą spauštuvėj, kol Miš. ten yra.
4. a) Kad J.B.Smelstorius ištikrųjų buvo apdraskęs veidą J. Miškinui; b) J.B.Sm. nelaukdamas dalyko galutinio ištyrimo ir be jokių dokumentališkų darodymų leidžia kalbas, jog Grinius yra kaltas už jo suareštavimą.
5. a) 95 tos kp. įnešimą-reikalavimą prašalinti J. Grinių iš S-os; b) 60-tos kp. įnešimą 1) kad Grinius dabartinis «Kovos» ad-rius būtų prašalintas nuo vietos ir 2) kad jo vietą užimtų A. Žymontas.
6. 1-mos kp. išrinkta Išt. Komisija reikalauja, kad vienas narys P.K.-to drauge su C.Sekretoriumi pribūtų į susirinkimą 1-mos kp., atsibūsintį 13 d. Lapkričio dėl to incidento išrišimo ir administracijos sutvarkymo.
7. 19-tos kp. komiteto patarimą 1) prašalinti iš «K» ad-jos J. Miškinį ir 2) pasiųsti komisiją, kuri ant vietos ištirtų dalyką.

Imant į atydą visą augščiau pasakytą, nutariame, kad:

1. Dėl išvengimo visų tolesnių vaidų, kuriuos galėtų sukelti J. Miškinis ir už kreipimąsi į valdišką teismą, vieton draugiško teismo: J. Miškinis turi būti *prašalintas iš spauštuvės ir L.S. Sąjungos.*

2. a) Kad priežastį vaidų turi ištirti trečiųjų teismas, kuris turi susidėti iš 7 ypatų, iš kurių po du pasiskiria kaip J.B.Smelstorius, taip ir J. Grinius. Tiedu apginėjai pasiskiria vėl po viena, o septintą narį paskirs P.K.-tas; b) Trečiųjų teismo pareiga yra: 1) *gauti rašytus apkaltinimus ir rašytus pasiteisinimus*, kaip ir *rašytus paliūdinimus* visų liūdininkų; 2) peržiūrėjus visus priduos dokumentus, turi *nuspręsti, kas yra kaltu* ir nuosprendį drauge su visais dokumentais priduoti P.K.-tui, kuris paskirs bausmę; 3) patirti, ar B. Bujanauckas, negalėdamas dirbti spauštuvėj iš priežasties J. Miškinio denunciacijų turėjo kokį medžiagišką nuostolį; c) Į trečiųjų teismą nuo P.K.-to skiriame šiuos kandidatus: J.K.Gi-

lių iš Passaic, N.J., A. Petrašką iš New York, N.Y. ir I. Matijošaitį iš Brooklyn, N.Y.; d) Siunčiamo draugo nuo P.K.-to į Philadelphiją, kelionės lėšos turi būti apmokėtos jam pribuvus į Phil., Pa.

3. J. Grinius neturi naudotis valdišku teismu, kaip grasina; jei tą darytų, tai turi būti prašalintas iš S-gos.

4. J.B.Smelstorius neturi kaltinti J. Grinių už suareštavimą pirm darodymo dokumentališkai ir per trečiųjų užtvirtintą jų dokumentų teisingumą.

5. Klausimą prašalinimo J. Griniaus iš adm-ijos ir S-gos atidėti, iki nebus Trečiųjų Teismas išnešęs savo nuosprendį.

6. 1-mos kp. išrinktosios komisijos reikalavimas iš priežasties negalėjimo suspėti, nupuola.

NB. Talpinant organe neturi būti talpinama visi šiame dalyke priduoti dokumentai, o tik P.K.-to nutarimas, bet visi dokumentai turi būti priduoti Tr. Teismui.

N.Y. City, 15, XI, '10.

East Pittsburg, Pa., 17 XI, 10 L.S.S. P.K.-as { *M. M. Račiute*
B. K. Kondratavičius
P. Grinius

New York City 25 XI, 10.

LSS. Centro Sekretorius *A. Purvis.*

Pirma supraskim tvarka.

Pas mus paprasta, kad nežinant dalyko ir nesistengiant dažinot jo, jau griebiamės su visu įsikarsčiavimu šaukt, kad «betvarkė» ir privedam tokius dalykus, kurių nežinom, ar taip yra, bet vistiek sakom «betvarkė».

Geistina būtų tas, kad mes, kaip sąjungiečiai, šalčiau svarstyume dalykus ir stengtumėmės juos suprast grynai be vienpusivimų, o pas mus tuom-kart būtų daug geresnė tvarka.

«Kovos» 46 num. LSS, 88 kuopa kalba apie kokią betvarkę, kurios ji pati nenori suprasti, kas yra «betvarkė». Kad darodyt sąjungiečiams, kad administracijoj «betvarkė», priveda faktą, kad LSS. 57 kuopa 16 mėnesių nemokėjus į Centrą mėnesinių duoklių ir organas dar tebesiunčiamas.

Jau kad 88 kuopa klystų, tai tiek to, bet kad sąjungiečiams nurodyt tą tikroį šviesoj, tai čion pasistengsiu parodyt, ar yra taip, kaip 88 kuopa sako.

Buvo mirus 57 kuopa per 9 mėnesius ir administracijai buvo pranešta, rodos, pirma 6 mėn., kad organą nariams siuntus sustabdytų, o kuopą su laiku atnaujisim ir skolingieji atsilygs. Administratorius organą sustabdė visiems nariams, o kuopa tepasiliko garsinama organe, todėl, kad manoma buvo viltis atnaujinti kuopą.

Mokestis 57 kuopos užmokėta iki 1 d. Sausio 1919 m. (žiur. «Kovos» 6 num. šių m.) pagarsinta \$5.40 paskutinė mokestis.

Atnaujint kuopą, buvo stengtasi po kelis kartus, bet vis nepavyko net iki 23 d. Spalio š. m., pasidėkavojant drg. K. Šeštokui, tapo atnaujinta iš 9 narių, kurie randasi, ką seniau prigulėję, prisizada atlyginti už kiek laiko, kiek jie skaitė «Kovą».

Iš kur čia surado 88 kuopa, kad 57 kuopa nemokėjus per 16 mėnesių? Argi toki 88 k. nutarimai nėra klaidingais? Negana to, kad 88 k. klysta, bet ir kitus dar klaidina. Kad «Kovos» administracijoj yra betvarkė, tai neužginčijamas faktas, bet kaslink 57 k. mokesties užmetinėjimo adm. per 88 k.,

*) Apart čion minimų dokumentų dar buvo priduta J. Griniaus, B. Bujanaucko ir 1-mos kp. komisijos laiškal.

tai klaidingas ir visai neapsvarstytas.

Reik mums daugiau atkreipti atydos į administraciją ir reik mumis į ją tēmyti kaip į savo reikalus ir kada jau patyrēm tikrai ką, tai tada tik sakykim, kad betvarkē. Bet jeigu mēs pavadinam «betvarke» tą, kas visai nėra tuom kaip panašiai 88 k., tai dar didesnę betvarkę, tuom galim padaryti.

Buvęs LSS. 57 kuopos narys, *B. Kondratavičius*.

Klausimas, kuris reikalauja paaiškinimo.

LSS. 17 kuopa savo susirinkime, svarstant pakilusį sąjungoje triukšmą apie sąjungos finansinį nupuolimą, priejo prie klausimo, kuris reikalauja paaiškinimo. Pasirodo S-je nedateklius ant \$1000.00, kurį sąjungiečiai tur nukęsti ir sudėti tą sumą dėl uždengimo tos skolos.

Tą dalyką nors visai bandėme vartyti, suprasti negalime priežasčių tokio finansiško nupuolimo; vietoj, kad tvirtėti, augti sąjungai, finansai puola, vis šaukiama: pavojus! Rodos, esant sąjungoje 157 kuopoms, tur būti irgi nemažas narių skaitlius, o sykiu ir įplaukos kur-kas didesnės. «Kovos» stovis turėtų būti kur-kas geresnis, negu privatiškai leidžiamų laikraščių, kurie vienok nešaukia: pavojus. Čia reikia pamislyti, pagalvoti ir apsvarstyti, kas yra priežastis to mūsų išleistuvės finansinio puolimo, kodėl «Kova» niekad iš tos ligos negal pagyti? Mums, rodos, prie geros tvarkos, prie gero reikalų vedimo, visai nereikėtų šaukti, kad pavojus gręsia, dėkite po tiek ar po tiek ir atliktas kriukis!

Matant priežastis ir reikalą, niekas iš draugų neatsisakys paremti aukomis, bet turbūt dalykas aiškus ir visiems matomas.

LSS. 17 kuopa.

Kad «Kovai» netaip didelis pavojus, kaip drgė M. M. Račiūtė ir drg. A. Purvis savo straipsniuose nurodo, tai užtenka sekančio paaiškinimo:

1) Skola į fondą «Moteris ir Socijalizmas» su padarymu tosios knygos, pati per save prapuola.

2) Skola buvšiam LSS. sekretoriui, P. Puskunigiui, padaryta jau suvirš 2 metai atgal ir tas nereikia, jog šių dienų tvarka (arba kaip draugai sako «betvarkē») sąjungą į tą skolą įstumė. Taipgi yra dalykų, nurodytų Purvio ir Račiūtės, kurie arčiau prisiziūrėjus, visai neatrodo taip baisūs, kaip kad jie perstato.

Kaslink, kad kiti laikraščiai «nesibijo» pavojaus, o «Kova» nualatos «dejuoja», tad tą kiekvienas gali suprasti. «Kova» turi daug didesnės išlaidas, nes ji yra leidžiama organizacijos, kuri turi užlaikyti savo komitetus, daryti savo suvažiavimus, į kuriuos turi lankyties Centro viršininkų pareigų pildytojai, jų kelionės lėšas turi apmokėti taipgi iš «Kovos» izdo. Užlaiko savo sekretorių, kuriam bus reikalinga kiek-nors už jo darbą, pagalios gal ir algą. Tad čia tik trumpai pamintint, pasirodo, jog «Kovos» užlaikymas turi daug didesnės išlaidas, negu kiti laikraščiai, leidžiami atskirų ypatų.

Nors butų galima daugiau tame klausime paaiškinti, bet dėl mažumo vietos, užteks ir tiek.

«Kovos» Administracija.

Privalome visi atkreipti atyda.

LSS. 157 kuopa Lapkričio 13 dieną, laikytame susirinkime, svarstant sąjungos finausišką stovį, išreiškė savo neužsiganėdijimą esančiu administratorium, ir reikalauja, kad būtų nuo vietos pašalintas; kadangi kiek galima spręsti iš žinių ir užmetinėjimų, depotiškai elgiasi netik nepildydamas C. K-to įsakymų, bet ir su darbininkais apsieina nežmoniškai, kas pas mus neturi buti.

«Keleivio», rodos, 43, LSS. 60 kuopa taipgi išreiškia savo neužsiganėdijimą ir surinktų aukų «Kovos» fondan nesiuočia kol bus dabartinis administratorius.

Šis dalykas privalo būti paimtas atydon visų sąjungiečių. Kuopos, kurios turi kokius apkaltinimus, neprivalo slėpti, bet dėl žinios visos sąjungos paduoti organan, kad pasibaigtų tas nemalonus neužsitikėjimas, kas neša blėdį visai mūsų organizacijai. Tik žinodami tikrą dalykų stovį, galėsime energiščiau rupinties savais reikalais.

Vardu 157 kuopos, jos Sek. *J. Šugžda*.

Nno LSS. 1-mos kuopos Komisijos.

LSS. 1-moji kuopa įgaliojo tam tikrą komisiją, kad pastaroji, apskelbtų jos, t. y. 1-mos kuopos nutarimus organe «Kovoj», kaslink suspendavimo J. B. Smelstoriaus ir išbraukimo iš LSS. J. Miškinio ir J. Griniaus.

Komisija kaip galima trumpai parašė, ir apskelbė «Kovos» N.46. Kas tik skaitė 2-rojo skirsnio, 2-rąjį paragrafą apkaltinime redaktoriaus, kiekvienas turėjo nusistebėti iš sekančio sakinio: «b) apart to, kad kur reikaliujama nuo ypotos daugiau doros, pats, nors gal ir priverstas aplinkybių, bet pasielgė neatsižvelgdamas į busiančias blogas pasekmes».

Iš to išvedimo sąjungietis ar «Kovos» skaitytojas, gali suprasti štai ką: «ar toji komisija nežinojo ką parašė, ar kokis čia mišinys, nes nesimato jokios kaltės iš redaktoriaus pusės, ir kam tat jį spenduoti?»

Vienok netaip yra. Ypatos savo autoritetus stato labai augštai, bet kartais pačios juos sukompromituoja. Taip ir čia. Redaktoriaus egoizmas ant tiek buvo išsitempęs, kad nepaisė nė 1-mos kuopos, kurios tie nutarimai buvo (reiškia: ne komisijos) ir patį svarbiausį apkaltinimą išbraukė, nors niekur nepalietė apkaltinimų savo priešų, t. y. J. Miškinio ir J. Griniaus.

Dėl aiškesnio supratimo, komisija priversta atkartoti tą patį paragrafą:

«b) Kad J. B. Smelstorius, kaipo ypata, pastatyta į vietą, reikalaujančią kur-kas augštesnio žvilgio į gyvenimą, apart to, kur reikalaujama nuo ypotos daugiau doros, pats nors gal ir priverstas aplinkybių **susipeše** (su J. Miškininiu), neatsižvelgdamas į busiančias blogas pasekmes».

LSS. 1-mos kuopos įgaliota Komisija:—

Juozas Stasiulavičius, Vl. Kuirys ir J. Juodžiukynas.

N. B. Kadangi redaktorių atsisakė talpinti organe šį pranešimą-paaiškinimą, tad priversti buvome praleisti 1 Nr. «Kovos». Dabar sutiko talpinti.

Komisija.

Aukos gelbėjimui Federenko.

LSS. 166-ta kuopa Beloit, Wis., savo mėnesiniame susirinkime laikytame 13 d. Lapkričio, perskaičius atsišaukimą Lygos gelbėjimo politiškių prasikaltėlių, nutarė prisidėti prie gelbėjimo ir tam tikslui draugai suaukavo \$4.00. Aukavo:

I. Križanauskas, E. Močkiavičia, J. Vainauskas, P. Bražis, W. Empakaris, J. Skukauskas, J. Gudzinskas— po 25c.; J. Grakauskas, Ig. Grakauskas— po 50c.; V. Ranavičia, K. Didjurgis— po 30c.; W. Karliam 35c.; A. Stukšis ir V. Belskis— po 15c. Išviso \$4.00. Aukavusiems kuopa ištaria širdingą ačiū.

J. Grakauskas.

Pinigai neaplaikyti, gal pasiūsta stačiai Lygos izdininkui

«Kovos» Red.

Pakvitavojimas.

Nuo rusų, latvių ir lietuvių socialdemokratų kuopos iš Chicago, Ill., priėmiau Rosijos revoliucijos reikalams paskirtus \$42 50. Lat. Sd. kuopos izdininkas, C. Kuzma.
2, XI, 10 m. West Lynn, Mass.

Aukos «Kovos» fondui.

LSS. 37 kuopos draugai Chicago suaukavo \$4.50. Aukavo:— P. Šimkus, V. Kalinauskas— po \$1.00; A. Kvederas M. Kazėnas, J. Brijunas, V. Demantis, K. Jankaitis— po 50c. Vardu kuopos sekretorius, M. Kazėnas.

Męs ir vėl atkreipiame savo skaitytojų atydą, kad vartotų geriausią Rytinį Tabaką.

Tūkstančiai mūsų skaitytojų, kurie pažįsta gerumą tabako, su džiaugsmu patikrįs viską, kas yra pasakyta apie «Hassan» popirosus, apskelbime šiame laikraštyje. Amerikoniška Tabako kompanija, pagaminotoja šio garsaus rūkymo, didžiausia ir garbingiausia Tabako išdirbystė ant pasaulės, tiesiog pasako, kad «Hassan» popirosai duoda geriausią skonį rūkytojams, kokį tik galima gauti už tokią kainą.

Šie popirosai yra padaryti iš puikiausios rūšies tabako; jie turi kur-kas geresnį kvapsnį ir skonį, kokį negalima apturėti nė iš popirosų, kuriuos parduoda už dvigubą kainą. Jų puiki rūšis ir žema kaina, padarė juos prieinamais visiems žmonėms.

Tu gali nusipirkti 10 šių skanių popirosų, tik už 5 c. Kadangi kiekvienas «Hassan» popirosas turi korkinį kandegalį, tai ši yra prieinamiausia prekė, kokia tik buvo pasiūloma popirosų vartotojams.

Atydai LSS. 14-tos kuopos nariams.

Draugai! Šiuomi pranešu, jog atsilankytumėt ant šio susirinkimo, kuris atsibus 4 d. Decemberio, Columbia Hall, 625 Columbia Ave. (Chesno salėj); 2-ą val. po pietų. Yra daug svarbių reikalų dėl apsvarstymo, kurie senai mūs laukia.

Taipgi atsiveskite ir savo draugus prisirašyti prie mūsų darbininkiškos organizacijos, kuri kovoja už pagerinimą buvio darbininkų luomos.

Sek. R. Mikolaitis.

Labai smagu skaityt «BALTRAMIEJAUS NAKTIS».

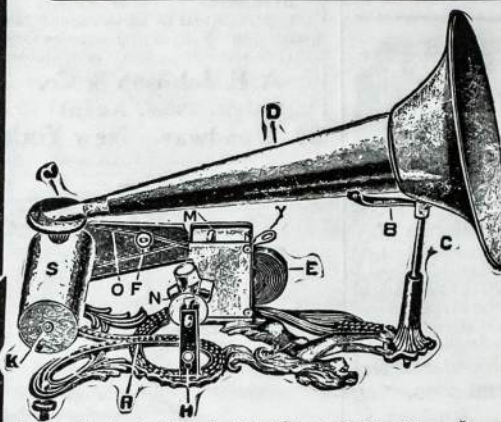
Šioje knygoje atrasi daugiau juokų nekaltų dešimtyje juokdaringuose laikraščiuose per 10 metų, daugiau patiekos ne kaip išgeriant 10 badų a-laus, daugiau gerų rodų, persergetimų, ne kaip visuose senmergių, gyvenaščių ir davatkų leistruose ir daugiau smagus pakutenimo, ne kaip per ruggjūtę ant šaldų vakare klerikai su merginoms ir tt. Jeigu neturi tos knygos, tai nelauk ne menesio, ne dlenos, bet tuojau pastuskie 75c., o apturesi, adresuojant:

J. Naujokas,

120 Grand str., Brooklyn, N.Y.

Apturejęs tą knygą tuojau patogiai atsisesk ir skaitydamas ją turesi daugiau džiaugsmo, ne kaip už 75 dol. radęs, daugiau karščio, negu klebonas nuo davatkos.

NAUJAUSIAS INPORTUOTAS FONOGRAFAUS DYKAI!

Bus duotas kiekvienam, kas nusiprks pas mus Rusiško tabako už \$6. Niekas nuo įdų daugiau nereika laujame, tik kad patartumėte savo draugams pirkti iš mūs firmos tabaką.

Fonografas yra padarytas iš geriausio metalo, turi didelę nikeliną trubu ir labai gerai skamba. Turėdami mūsų Fonografa galite surengti namie puikų muzikos koncertą.

Užaukite tik mašinėli, uždešite volūką ir galėsite iš-

gilti gražiausias tautiškas, darbininkiškas ir kitokias dainas, ištraukas iš operų ir operėčių, žaidimą visokių instrumentų, pavienių ir orkestroje. Klausant tą viską bus malonu ne tik jums ir įdų šeimynai, bet ir įdų pažystamiems ir kaimynams. Mūsų Fonografas yra geriausias, koks tik dabar gali būti. Už tokį Fonografa užmokštumet mažiausiai 12 dol. Męs duodame jums tą fonografa suvis dykai. Prisiųskite tik 50c markm ir męs atsiųsim jums geriausio Rusiško Tabako už \$6 ir tą Fonografa drauge su volėlais ir nurodymais kaip reikia apieiti. Apturėję tai per Express, užmokėsite likusius 5.50.

Namie galite išbandyti mūsų Fonografa, o jeigu jums jis nepatiks, tai galite sugrąžiti mums tabaką ir Fonografa, o męs sugrąžisim jums visus įmokėtus pinigus.

Ši dovana yra suprantama ir puiki, nėra čia jokios rizikos, taigi naudokitės, pamatystė kad būsite užgančinti. Pasarga: prašome nesulygti mūsų firmą su kitom.

ENGLISH ASIATIC TOBACCO CO.

111-115 E. 7th st.

New York, N. Y.

Dept. P.

NAUJAS ISZRADIMAS

Sustiprinimui ir Užlankymui PLAUKU.

Ar norite užlankyti plaukus ant galvos? Ar sienka plaukai? Ar galva pilka? Ar veido yra papučkal? Ar norite gaut rodą, kaip išgydyti ligas? Jeigu plaukai sienka ir randasi

Pleiskanų tai yra ženku, kad galva pasilike pilka už keliu mėnesių jeigu nesigydyti. Jeigu norite galite atsisekti per laiška, o bus išsiųsta Dykal visi aprasymai nuo ko plaukai sienka ir pleiskanų atsiradimas, gyduoles nesūnčiame panevali ir C.O.D. nebijokite parasyti laiška, nes už rodą nekaštus nė cento. Turime apie pusę milijono padėkavonių nuo žmonių visokių tautyčių. Rasyk pas:

Dra. Brundza Co. Broadway & S. 8th st, Brooklyn, N. Y.

Gerl dantys yra neatbutinai reikalingi gerai sveikatai, todėl nuiek pas dentistą

Dr. J. I. Halpern

868 N. 6-th St. Philadelphia, Pa.

Jis sutvarkis tavo dantis už žema preke. Traukia dantis be skausmo, indeda naujus. Kalba lenkiskai.

Valandos: Dienomis 9 iki 8 vaka Nedėliomis 9 iki vak.

Dovanos «K» skaitytojams.

Kurie užsirašys «Kovą» 1911 m., užsimokėdami už metus iš kalno, tiems bus duota dovana: sieninis kalendorius su Markso paveikslu ir antrą kišeninį.

Reikalaujame visur Agentų.

Mūsų laiška visur pasekmingai platinasi. Norintieji būti «Kovos» agentais arba reikalaudami laiškas popieru, atvirėlių ar knygų, kurių daugybę turime, kreipkitės į «Kovos» administraciją. Kataliogus išsiunčiame dykai!

Pinigus ar laiškus siųsdami, adresuokite:

«Kova», 1815 E. Moyamensing Ave.

Philadelphia, Pa.

575 **23 AKMENAIS**
"RAILROAD"
LAIKRODELIS.

Ausuke užsakomas ir užstatomas, vyrams ar moterims. Aukso dengtas, gvaran tuotas 20 metų. Lukštal apdul uždaromi, gražiai engraviuoti. Absoliutiškai teisingai laiko laiką, specialiai kal vartojamas per tarnaujančius prie geležinkelių ir per nuolat keliančius.

Pasirūšime vyrišką ar moterišką laikrodėlį gavę pareikalavimą ir užmokėti tik \$5.75 ekspresu. Jei rasite netinkantį, sugrąžinkite. Atmink, kad tu gal už panašų laikrodėlį užmokėti \$85.00, jei jį tau siulytų pirkti iš kalbus pardavėjas. Prie laikrodėlio mes duodame 14 karato paauksuotą rėtelį su briliuku dykai. **EXCELSIOR WATCH CO** 903 Athenaeum Bldg., Chicago, Ill.

DR. RICHTER'S
"PAIN-EXPELLER"

Su vienu buteliu **Pain Expellerio**

Galit askausmu giltine praginti. Šiems vaistams dėl sutepimo negal joki kiti lygintis. Niekas neduoda teip greito palengvimo ir pastovieniai skausmuose Romatizmo, Neuralgijos, Išsisukimo, Sudurdimo t. t. Gaunami visose aptiek. užd. 25 ir 50c

F. AD. RICHTER & CO.
215 Pearl st., New York.

Tėmykit ant Ankerio ženkle apsaugojimo

NAMINE MOKYKLA

Gramatika angliškos kalbos mokintis be mokinio (apdaryta)..... \$1.00
Vaikų Draugas arba kaip mokintis skaityti ir rašyti be mokinio 15c.
Naujas Būdas mokintis rašyti be mokinio 10c.
Aritmetika mokinimuisi r Kundų su pav. (apdaryta).... 35c.
Pinigus siųskit per Money Order šiuo adresu:

P. Mikolainis
Box 62 New York City

Jei tu nori apsisaugoti nuo Reumatizmo, tai naudok

Giles Aptiekoriaus «Elixir»
Gyduolės prekluoja tik 50c.

Gaunamos:
S.E. Cor. 2nd & Federal sts., ir S.W. Cor. 2nd & Wharton sts. Philada., Pa.

Kelstone Phone Main 14-28.
Bell Phone Lombard 2506 A.

Dr. Philip ROVNO
423 Pine st. PHILAD., PA.

Prėmimo valandos:
Nuo 10 ryto iki 3 P.M. Nuo 6 iki 8 vak.
Galima susikalbėt rusiškai ir lenkiškai.

Rusiškai-Amerikoniška LINIJA

Vienatine be persedimo tarp Amerikos ir Liepojaus (Rusija).
[Russian American Mail Steamers]

Ruski pačtavi laivai išeina:

Vardas	iš Liepojaus	iš New Yorko
KURSK	Gruodžio 17, 1910	Lapkr. 19, 1910
BIRMA	" 19, " "	Gruod. 10, " "
ROSSIA	Gruodžio 3, " "	" 24, " "
KURSK	" 17, " "	Sausio 7, 1911
BIRMA	Sausio 3, 1911	" 21, " "

Prekės laivakorėjų (šipkorėjų):

Roterdama	Liepoją
\$31.00 — III klasas	\$38.00
\$33.00 — III pagerinta klasa	\$40.00
\$43.00 — II klasa B	\$50.00
\$50.00 — II klasa A	\$60.00

Iš Liepojaus į New Yorką:

III Kl. 43.50. II Kl. 57.50

I Kl. 62.50 III Kl. pasaž. Pagalvės \$4.00

Reikalaujant smulkesnių informacijų, kreipkitės prie vyriausio perdetinio laivų Linijos:

A. E. Johnson & Co.

Gen. Pass. Agent]

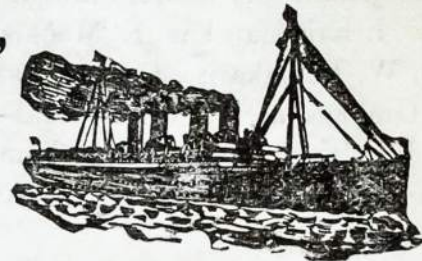
27 Broadway New York.

Garsinkities „KOVOJE“

Draugai SKAITYKIT IR PLATINKIT „Kova“!

M. Rosenbaum,

SENIAUSIA
Lietuviška Banka
Philadelphijoje, Pa.

Parduoda laivakortes ant gerlausių linijų laivų.

Išmaino pinigus ir išsiunčia po gvarancija į visas šalis svieto. Atlieka tą greitai, atvangiai ir pigiai.

Agentūra geležinkelių tikiety.

Parduodame geležinkelių tiketus į visus miestus Jungtinių Valstijų.

605 So. 3-rd st. Philadelphia, Pa.

JAUNI VYRAI
SENI VYRAI
VIDURAMŽINI VYRAI

Vyrai kurie žada apsigesti— vyrai ligoti— vyrai kurie budamė neprotinti dasileida perviršumą— vyrai nusilpnei, nerviški, sunaikinti ir kurie sulaukie amžio, katram negal pynai naudoti priimnoma gamtos,— vysl tie vyrai tur pareikalauti viena iš tuo knygu. Ta knyga pasakis keip vyrai sunaikin sava sveikata, keip jie igauna ligas ir kodiel jie netur apsigesti budame tame padeime.

Ta knyga teip-gi pasakis suprantamoje kalboje keip vyrai kurie tur užnuodijima kraujo, arba syfilis, Triperi, arba gonorrhoea, Nusilpnelma, Abelnai pragaišti špeku, Pragaišti gyvybes skystimo, Naktinius nubegimus, Rheumatizma, Organiškas ligas, Pylva, Kepenu, Pustės ir Inkštu ligas, gali but galiutinai išgydyti sava nuomusė, privatnai ir slapta, su mažais kaštais.

Tukstančiai vyru atgava sava tobulą sveikatą, spēkas ir stiprumą per pagėlbą tuos knygos. Ji ira krautuė žinios ir talpina šiam tykrus slaptibes, kurios vyras turi žinoti. Netrotikiet sava piningu mokiedami už prastus, bevėrtės, vaistus iki kolaik neperskaitisti šitą knyga Ji pasakis kodiel jus kentėti ir keip galeit galiutinai isigydyti. Atmink, jog ta knyga yra duodama VYSAI DYKAI. Męs užmokam ir paėta. Išrašik aiškeie sava varda, pavarde ir adresą ant šio kupona ir išsiusk ji mums šendena.

Kuponas dykai gautos knygos.

Siusk ji šendena.

DR. JOS. LISTER & CO.

L. 303, 22 FIFTH AVE., CHICAGO.

Godotini: Aš esu užinteresuotas jusu pasiulimui dykai siunstos knygos ir norėčiau, jog jus išsiustumet man vieną iš tuo knygu.

Vardas ir pavardė.....

Adresas.....

Stejtas.....

50,000
KNYGU
DYKAI DIEL VYRU.

Publ
LITHUA
DEE
[Incor
1815 E.
P.

Nr. 49

J.B.S.
" N.Smalsty
P.Kaušius
Purvis
Špokas
A.Bernotas

Jovaras

" J.Grinius
Dargužis
KOBESPOL
SAJUNGOS

Pama
garetų, iš
Didele sva
liūdijsa dai
tikrumas

The Amer
Toba
111 Fifth Ave., N